

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi co dzień o godzinie 2-giej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu i na prowincji **5 Mk.**

Biura Redakcji i Administracji ul. Podwale 3. — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Pojedyncze numery do nabycia w Ekspedycji ul. Czarnieckiego 12, w biurze dzienników **S. Sokołowski Ska** Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trafikach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P. K. O. Nr. 141.690.

Telefon Redakcji Nr. 192. — Telefon Administracji 78.

PRENUMERATAI

we Lwowie bez dostawy miesięcznie 75.— Mk.
we Lwowie z dostawą, z przesyłką pocztową w Polsce 90.— Mk.
z przesyłką pocztową w innych państwach 180.— Mk.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ul. Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokołowski i Ska, ul. Jagiellońska 7.

„Przewodnik naukowy i literacki” kwartalnik, Prenumerata za zeszyt 40 Mk., rocznie 160 Mk.

Listy i przesyłki rękopisów należy przysyłać do Redakcji „Przewodnik” pod adresem: Lwów, ul. Wałowa 1. 31, I. piętro (nad mezaninem).

PRZECIĄG URZĘDOWA

Minister Państwa postanowieniem z dnia 1921 L. 1289 21 zatwierdził wyroki sądu Kopeckiego właściciela dóbr na prezesa, a Jana Matauszkę właścicielką dóbr na zastępcę prezesa Rady powiatowej w Gródku Jagiellońskim.

Prezes sądu apelacyjnego w Krakowie zamianował ukończonego słuchacza praw Edwarda Marjana z im. Rudnickiego aplikantem w Nowym Sączu.

Minister Steczkowski nie ustępuje.

Czas donosi: Dowiadujemy się ze źródła dobrze poinformowanego, że pogłoski, jakie w ostatnich dniach znalazły swój wyraz w niektórych organach prasy, jakoby Minister S. Steczkowski zamierzał ustąpić z powodu złego stanu zdrowia, nie są zgodne z prawdą.

O ile interes publiczny wymagać tego będzie, to względ na zdrowie nie przeszkodzi p. Steczkowskiemu pozostawać nadal na jego trudnym i odpowiedzialnym stanowisku.

AUTO-STAR

Kraków, ul. Sławkowska 1. 32. — Tel. 1500. — Adres telegr. „Autostar”.

100 samochodów ciężarowych 3 do 5 ton pierwszorzędnych fabryk jak „Benz Gagenau”, „Horch”, „Opel”, „Vomag” etc. natychmiast ze składu w Krakowie do odbioru. — Wszystkie samochody na pełnych obrotach gumowych. — Gwarancja fabryczna na przeciąg 6 miesięcy. — Na składzie wszelkie przybory i części składowe do samochodów.

Plebiscyt w cyfrach.

Kontrolor koalicyjny na powiat bytomski przedłożył międzykoalicyjnemu komitetowi w Opolu zestawienie urzędowe wyniku głosowania w powiecie bytomskim. Przedstawia się ono jak następuje:

Gmina	Zapisałi się do głosowania:			Razem	Głosowało	Za Polską	%	Za Niemcami	Głosy nieważne	Zakwestionowano
	Mieszkańcy	Emigranci B.	Nierodowicy C.							
Brzezina	2625	114	53	2820	2769	1910	69	852	—	—
Star-Hajduki	11805	866	718	13389	13085	4654	36	8340	91	2
Bobek	4449	258	192	4899	4807	2246	47	2545	9	7
Bobek dwór	367	9	13	389	383	285	64	137	1	—
Brzezowice	1118	51	23	1202	1184	991	84	189	4	—
Piekary	5272	334	74	5680	5601	4831	86	751	15	4
Wiel. Dąbrówka	2075	166	26	2267	2239	1878	84	352	7	2
Brzezinka	5598	479	142	6219	6091	3528	58	2552	14	—
Kamień	1066	72	23	1161	1156	996	86	159	1	—
Karp	2922	149	59	3130	3086	2185	69	938	5	2
Lipiny	8200	1183	286	9666	9412	5306	57	4049	39	18
Miechowice	5798	871	106	6275	6177	4460	72	1682	23	12
Miechowice dwór	117	4	6	127	120	58	48	62	—	—
Nowe Hajduki	2817	354	40	3281	3206	1280	40	1904	16	6
Ożygów dwór	3976	214	81	4271	4211	2857	68	1345	9	—
Ożygów obszar. obr.	3132	374	103	3680	3516	2177	62	1330	6	3

Wyjaśnienie słów Prezydenta Ministrów

W jednym z dzienników lwowskich pojawiło się sprawozdanie o mowie Prez. Ministrów Witośa wygłoszonej dnia 20 marca 1921 na kongresie P. S. L.

Ponieważ treść przemówienia tego nie została podana z całą ścisłością, przeto na podstawie oświadczenia Prezydenta Ministrów stwierdza się, że w przemówieniu tem Premier nie miał na myśli ogółu tych urzędników Małopolski, którzy jeszcze za czasów rządów zaborezych byli zawsze wierni ideałom narodowym, a po wskrzeszeniu Polski złożyli dowody poczucia obowiązku i poświęcenia dla sprawy narodowej.

Manifestacja górno-słaska we Lwowie.

W poniedziałek, dnia 4 kwietnia b. r. odbędzie się wielka manifestacja na rzecz Górnego Śląska. O godz. 10:30 tego dnia

zbiórą się pod pomnikiem Mickiewicza reprezentacje wszystkich władz cywilnych i wojskowych, młodzież akademicka, szkoły średnie i powszechne, wszystkie stowarzyszenia i organizacje, celem zadokumentowania zbiorowej woli całego społeczeństwa polskiego w sprawie tak ważnej dla przyszłości naszego bytu państwowego.

Dla uniknięcia natłoku ustala się już z góry pewien porządek. Na stopniach pomnika staną reprezentanci władz cywilnych, wojskowych i instytucji i zakładów rządowych. Po prawej stronie pomnika zwróconej ku ul. Kopernika stanie orkiestra wojskowa. Naprzeciw pomnika wzdłuż trotuaru w szpalierach młodzież akademicka, z lewej strony

Marja Bańkowska

7)

MGLEA.

(Ciąg dalszy)

— Pani milczy, panno Jadwigo?... Złe, smutno kończy się bajka — obraziłem panią... Ona długo nie odpowiadała, patrząc w migotliwe fale, szumiące u jej stóp. wreszcie mówiła cicho, jakby sennym głosem:

— Przed laty, przyjechała do klasztoru w Tarnowie, panna Krystyna Granowska i z tuzina pięknie ułożonych, starannie wykończonych lalek, wybrała jedną i zabrała ze sobą. Lalka cieszyła się opuszczając ponure mury klasztorne; w domu ciotki czekało ją weselsze życie. Lubiła słońce, bo wtedy ubierała nowy kapelusz i rozpiniała nad nim modną parasolkę, lubiła jeździć do Zakopanego na sezon, bo z willi ciotki można było obserwować wszystkich letników dążących na niedzielny podwieczorek do Kuznie. Lubiła myśleć o ostatnim kotwilonie, o nowym kostiumie i o wyprawie ślubnej... Aż raz, wypadkiem lalka wzięła w rękę mały tom poezji, przeczytała raz i drugi, powtórzyła ustępy z pamięci — i kupiła zbiorowe wydanie dzieł tego poety, wydawszy na to całą sumę, przeznaczoną na kupienie srebrnej torebki. Od tej chwili, jakby za dotknięciem różdżki czarodziejskiej, lalka zmieniła się w człowieka, w kobietę, jaką

jestem dzisiaj. Przeczytałam „Słowa do pieśni ziemi” i nauczyłam się kochać ziemię i słońce nie tylko dlatego, że świeciło nad mym nowym kapeluszem, godziny całe spędzałam w lesie nie nudząc się, bo rozumiiałam co mówił do mnie, wiedziałam, jakie pieśni śpiewają młode słońcem pijane liście na rozbujałych skrzydłach wiatru gałęziach i jakie elegje smutku i konającej namiętności szepeją pod stopami wędrujące, smutne i piękne liście jesienne. Przeczytałam „Epopeję Tatr” i pojęłam wielkość i piękno gór, nauczyłam się patrzeć w przepaście i na poszarpane turnie, na bezden i otchłanie i — zapominać o sobie. Przeczytałam „Psyche” i pojęłam, czym jest miłość, zapamiętałam sobie, że zbrodnią jest sprzedać duszę i ciało. a świętokradztwem sprzedać je w kościele... Wtedy odmówiłam panu X., który był dobrą partją i panu Y., który był jeszcze lepszą, a moja ciotka łamiąc ręce „nad tem, co się ze mną zrobiło” — mówiła: Na kogo ty czekasz dziewczyno!? Na królewicza z bajki?

— A ja czekałam na królewicza z bajki — i przyszedł — Takim, jakim go sobie wymarzyłam, przyszedł — i przypiął mi skrzydła do ramion.

Słońce powoli gasło na szczytach, po wodzie snuły się począł smugi fioletowe, ostatni, z różu i złota utkany promień spłynął po ciemnej kolumnie świerku, zatańczył jak elf na wodnym wirze, rozjaśnił aureolą złotą, pochyloną głowę kobiecą i zajął w oczu Marka. I tu jakby przerażony tą ciemną

głębią bezbrzeżnego smutku, cofnął się i zgasł.

Marek opuścił ręce, które kurezowo splecione trzymał na kolanach i rzekł:

— Te obie bajki, te dwie z marzeń i tęsknoty uwite powieści, spłyną po falach jak te tęcze zachodu, woda je poniesie daleko i zgubi w morzu, — my musimy zapomnieć...

— Zapomnieć?... jak echo powtórzyła Jadwiga.

— Tak. Dla mnie pani musi pozostać tak daleką, jak bajka, tak niedostępną jak — skrzydłata mewa.

— Dlaczego?... wyszeptła cicho, a gdy nie odpowiedział, spytała nagle:

— Czy pan jest żonaty?

— Nie, nie mam żony, nigdy nie kochałem nikogo.

— A jednak mnie pan kocha, wiem o tem — powiedziała podnosząc głowę.

— Kocham panią tak, że boję się siebie, własnej słabości... Nie powinienem być przyjąć tego cudnego gestu, jakim pani dała mi szmat swego życia, nie powinienem być słuchać prośby pani i tego natrętnego, kuszącego szmeru wody, który szeptał: Mów, mów, bo rozedrze ci się dusza, bo pęknie ci serce... Pani wie, że ją kocham, lecz nie wie pani, jak, jak!...

— Wiem, — rzekła zbliżając twarz do jego twarzy — wiem, tak jak ja, pana!..

I nagle osunęła się na kolana i wyciągnęła ręce; w zapadającym mroku jej szept

mięszal się z szmerem wody, drgał, prosił, przyzywał.

— Cóż nas może dzielić, panie Marku, Marku? Chyba Bóg, a On nas złączył przecież w ciemnej mgłę i nocy, — chyba śmierć, a pan mnie wyrwał przecież z jej rąk!.. Nie milcz, bądź szczerzy ze mną, bezwzględnie, zupełnie, nie ma takiej rzeczy, przed którą bym się cofnęła, nie ma takiego trudu czy obowiązku, którego bym nie podzieliła z tobą... Ja wiem, życie pana musiało być ciężkie i bolesne. skoro zostawiło ci tylko przyjaciela psa i wplotło to białe pasmo w młode włosy, skoro na zawsze starło z twoich ust śmiech i uśmiech, a w oczach pozostawiło taką bezdenność smutku!.. Ale ja kocham twój smutek i jak moja dłoń nie zdoła go zetrzeć z twojej twarzy, stnie się moim. Ja wszystko z tobą dzielić pragnę; wiem, że w twym życiu mógł być ból tylko i cierpienie, tylko poświęcenie, nigdy brud, nigdy kłamstwo, nigdy nieszlachetność, wiem to, bo ja wierzę w ciebie, Marku!

— Wierysz?... spytał drgającym głosem, który był jak miłość sama.

— Wierzę, — powtórzyła Jadwiga, mocnym, pewnym głosem.

Wtedy pochylił się nad nią, wziął jej twarz w dłonie i spadł ustami na jej usta, jakby chciał zatrzymać, pieczęcią przyłożyć, to wielkie, święte słowo.

(Ciąg dalszy nastąpi)

i za pomnikiem młodzieży szkół średnich i powszechnych. Organizacje i stowarzyszenia, a ewentualnie szkoły staną u wejścia wszystkich ulic prowadzących na plac Marjański i przecinających ulicę Legionów. Reprezentanci organizacji i stowarzyszeń mogą zająć miejsca u stóp pomnika po obu jego stronach. Nad ustawieniem i porządkiem czuwać będą osoby do tego wyznaczone.

Punktualnie o godz. 10 m. 45 wygłoszą przemówienie tylko dwaj mówcy, z których jeden odczyta rezolucję. Ze względu na cały program ograniczono ilość mówców. Po przemówieniach i uchwaleniu rezolucji i odegraniu hymnu narodowego przez muzykę wojskową, ruszy pochód przez ulicę Legionów, plac św. Duchy, przecinając ul. Rutowskiego przez ul. Trybunalską na Rynek, stąd przez ul. Halicką w stronę placu Bernardyńskiego. Pochód otwierają dwa oddziały wojskowe, muzyka wojskowa, tuż za nimi reprezentacje władz cywilnych, wojskowych, reprezentanci organizacji i stowarzyszeń, dalej młodzież akademicka, młodzież szkolna, organizacje i stowarzyszenia, w końcu publiczność. Po przybyciu na plac Bernardyński i odśpiewaniu roty, pochód rozwiąże się. Przy tej sposobności zwracamy się z gorącym apelem zarówno do kupców, jak i do wszelkich instytucji publicznych, by od godziny 11—12 zamknięte były w całym mieście sklepy i lokale, wstrzymany ruch tramwajowy i kołowy. Młodzież harcerska dopilnuje porządku. Po południu dnia tego powinny się odbyć we wszystkich organizacjach, stowarzyszeniach odczyty, na podstawie broszurki, którą będzie można otrzymać od niedzieli w Komitecie Obrony Kresów Zachodnich pl. Marjański 10 i Czytelni Akademickiej ul. Łozińskiego 7.

Komitet Obrony Kresów Zachodnich.
Czytelnia Akademicka.

Następstwa polityczne wycieczki Karola Habsburga.

Rząd węgierski zwrócił się do Szwajcarii z prośbą o pozwolenie na dalszy pobyt byłego króla Karola w Szwajcarii. Rada związkowa postanowiła nie sprzeciwiać się dalszemu pobytowi b. króla Karola w Szwajcarii. Decyzja Rady związkowej jest jednak tymczasowa, a wszystko zależy od dalszego przebiegu wypadków.

Temps dowiaduje się, że Briand wystosował wczoraj do przedstawicieli Francji z granicą depeszę cyrkularną, w której przypomina, że rząd francuski jasno już był sprecyzował swoje odmowne stanowisko w sprawie restytucji Habsburgów. Francja przyłączyła się do kroku, przedsięwziętego u rządu węgierskiego przez starszego komisarza koalicyjnego na Węgrzech, który poinformował rząd węgierski raz na zawsze, że koalicja sprzeciwia się restytucji Habsburgów w jakiegokolwiek formie. Informacji tej udzielono rządowi węgierskiemu, albowiem jest rzeczą pożądaną, aby rząd węgierski nie miał najmniejszej wątpliwości co do stanowczej woli koalicji w tej mierze.

W parlamencie czeskim złożył minister Benesz oświadczenie w sprawie wypadków na Węgrzech. Nawiązując do kroku koalicji i rządu węgierskiego zauważył dr. Benesz, że rząd czeski jeszcze w poniedziałek wszedł w porozumienie ze wszystkimi rządami koalicyjnymi i zawiadomił rząd budapeszteński, że jeżeli b. król nie ustąpi natychmiast z terytorjum węgierskiego, Czechosłowacja zarządzi co uzna za stosowne.

W tym też duchu doszło do porozumienia z rządami jugosłowiańskim i włoskim. O tej interwencji u wspomnianych rządów zawiadomił rząd czeski gabinety paryski i londyński. Rząd czeski interweniował także u rządu szwajcarskiego w sprawie dalszego pobytu w Szwajcarii b. króla Karola.

Rokowania z rządem szwajcarskim są jeszcze w toku. Obawy zakłócen wojennych niema i opinia publiczna może być spokojną, że rząd czeski przygotowany jest do ewentualnych zarządzeń.

Neue Fr. Presse zamieszcza oświadczenie węg. poselstwa w Wiedniu, powołując się na informację prezyd. ministrów Teleky'ego, iż nieprawdziwe są pogłoski, jakoby wojska zachod. węgierskie stanęły po stronie b. króla Karola.

Również nieprawdziwe są wiadomości, jakoby hr. Andrassy występował w Steinamanger w imieniu b. króla. W całym kraju zadana jest panuje spójność, a w szczególności w Steinamanger nie było wcale manifestacji na rzecz b. króla.

Protest rządów koalicyjnych przeciwko powrotowi b. króla Karola na Węgry został wręczony rządowi węgierskiemu we wtorek przez najstarszego wiekiem dyplomatę koalicyjnego w Budapeszcie, którym jest st. k. ambasador koalicyjny (Anglik).

Temps donosi z Budapesztu, że szefowie obcych misji złożyli rządowi węg. gra-

tulacje z powodu taktownego sposobu, w jaki Węgry załatwiły sprawę powrotu do kraju b. króla Karola.

Węgierski charge d'affaires w Paryżu Prazmowski, oświadczył na zapytanie, że jeżeli b. król Karol powiada, iż posiada poparcie u rządu francuskiego, to pochodzi to stąd, iż uważa on niektóre pogłoski za prawdziwe i że nie posiada żadnego doświadczenia.

Petit Parisien pisze, że nie byłoby dziwnym, gdyby obradująca dziś Rada Najwyższa ogłosiła oświadczenie w sprawie niemożliwości restytucji na Węgrzech dynastji Habsburgów.

Posel rumuński w Paryżu książę Ghika pojawił się wczoraj w ministerstwie spraw zagranicznych, gdzie miał dłuższą rozmowę z Berthelotem. Ks. Ghika doniósł rządowi francuskiemu oficjalnie, że rząd rumuński sprzeciwia się bezwarunkowo przywróceniu na tron b. króla Karola. Ks. Ghika, udał się następnie do ambasadora włoskiego, któremu również zakomunikował decyzję swojego rządu w tej sprawie.

Dzienniki wiedeńskie ogłaszają następujący komunikat poselstwa polskiego we Wiedniu; Arbeiterzeitung przyniosła wiadomość, pochodzącą rzekomo ze strony poselstwa polskiego we Wiedniu, jakoby posel polski dr. Szarota otrzymał od swego Rządu telefoniczne zlecenie, by domagał się od rządu austriackiego, iżby tenże przeszkodził powrotowi do Austrii b. cesarza Karola. Poselstwo polskie stwierdza, że doniesienie to polega na mistyfikacji i nie odpowiada faktom. Rząd polski dotychczas wogóle nie zajął jeszcze stanowiska w sprawie powrotu na Węgry b. króla Karola.

Szwajcarski Bund omawia związek pomiędzy krokiem b. króla Karola i ostatnimi rokowaniami między Węgrami i Czechosłowacją. Związek ten istnieje o tyle, o ile zakulisowi aranżerowie musieli się obawiać, że kwestja króla na Węgrzech zostanie znowu zepchnięta na ostatni plan i że wobec tego koniecznym było stworzenie fait a compli.

W sprawie powrotu b. króla Karola do Szwajcarii przypomina to pismo nieprzyjemności, które Szwajcarii swego czasu przebyła z Ludwikiem Napoleonem, a których nie chce jeszcze raz przechodzić.

Na zgromadzeniu narodowym węgierskim prezydent Rakovszky zawiadomił, że 30 posłów zażądało natychmiastowego zwołania parlamentu z powodu pojawienia się w kraju b. króla Karola.

Posel Hencz imieniem inicjatorów zwołania posiedzenia odczytał rezolucję, wedle której zgromadzenie narodowe pochwala zachowanie się naczelnika państwa z okazji ostatnich wypadków politycznych i wyraża mu podziękowanie narodu.

Posel Möske w dłuższym przemówieniu uzasadniał wniosek, w którym zgromadzenie narodowe zapewnia naczelnika państwa o swem zaufaniu, przywiązaniu i hołdzie.

Po przemówieniu p. Mesicza przyjętem oklaskami, powstałi członkowie zgromadzenia narodowego i odśpiewali węgierski hymn narodowy.

Po kilku jeszcze przemówieniach poselskich prezydent ministrów Teleky w końcowym przemówieniu zwrócił się do zgromadzenia narodowego z prośbą, by ze względu na trudną sytuację rządu obecnie nie omawiano kwestji odpowiedzialności, choć rząd oczywiście odpowiedzialność na siebie przyjmuje. Na tem zakończono dyskusję i zamknięto posiedzenie.

Następne posiedzenie odbędzie się dnia 5 bm.

Posel węgierski w Rzymie oświadczył współpracownikowi dziennika *Giornale del popolo*, że przedsięwzięcie b. króla Karola było przedwczesne.

Restauracja monarchji powinna nastąpić powoli i bez wstrząszeń samokoniecznością faktów. Dziennik kończy uwagę, że wyurzenia te nie uspokoiły bynajmniej Włochów, którzy nigdy nie ścierpią powrotu Habsburgów na tron.

Posel czeski w Rzymie zakomunikował z polecenia swego rządu ministrowi spraw zagr. hr. Sforzy, że pozostawanie b. króla Karola na Węgrzech ponad pewien określony termin nie będzie cierpieniem przez Czechosłowację i musiałoby być uważane za „casus belli“. Rząd węgierski został przez Pragę zawiadomiony o tem w sposób odpowiedni.

Rząd jugosłowiański powziął następującą decyzję: Przywrócenie Habsburgów na tron węgierski uważane jest przez rząd jugosłow. za „casus belli“. Trzy korpusy armji będą natychmiast zmobilizowane. Gdyby Habsburgowie opanowali tron węgierski wówczas Jugosławia zarządzi następujące represalje: a) w tymczasie obsadzone zostanie zagłębienie definitywnie węglowe Pięciokościół, oraz miasto Szegedyn. Wyższy urzędnik belgradzkiego urzędu spraw zagr. odwiedził posła węgierskiego aby mu donieść o tej decyzji swego rządu.

Przed zjazdem w Rzymie

Z Wiednia donoszą:

Dnia 30 z. m. odbyła się w biurze pełnomocnika gł. urzędu likwidacyjnego dr. Twardowskiego konferencja z zastępcami Rządu polskiego, delegowanymi z Warszawy do obrad państw sukcesyjnych dawnej monarchji Austro-Węg. w Rzymie.

Konferencja miała na celu omówienie spraw, mających być przedmiotem narad rzymskich na podstawie materiału dostarczonego przez komisję wiedeńską gł. urzędu likwidacyjnego.

Wolny handel we Francji.

Z Paryża donoszą:

Na podstawie rozporządzenia, które się pojawi w czasie najbliższym, przeprowadzoną będzie z dniem 1 maja b. r. zupełna swoboda sprzedaży, kupna i obrotów zbożem i mąką.

Czas

odnowić

prenumeratę

na kwiecień

KRONIKA.

Lwów, 2 kwietnia 1921.

Kalendarz.

Niedziela 3 kwietnia.

Rzym.-kat.: Ryszarda.

Gr.-kat.: Kretp. Jak.

Słowiański: Władysława.

Wschód słońca o godzinie 6 min. 19, zachód słońca o godz. 7 minut 27.

Temperatura o godzinie 12 w południe + 7 stopni.

Poniedziałek, 4 kwietnia.

Rzym.-kat.: Izydora bisk.

Gr.-kat.: Wasylja.

Słowiański: Mnóżysława.

Wschód słońca o godzinie 6 minut 17, zachód słońca o godzinie 7 minut 29.

We wtorek: 5 kwietnia.

Rzym.-kat.: Wincenty Fer.

Gr.-kat.: Nikona.

Słowiański: Borzywoja bł.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 15, zachód słońca o godzinie 7 minut 31.

— Z powodu uroczystego święta, przypadającego w dniu 4 b. m., następny numer *Gazety Lwowskiej* ukaże się dopiero we wtorek.

— Ks. Arcyb. Teodorowicz przyrzekł na zaproszenie prezydium Kasyna i Koła liter.-art. opowiedzieć w najbliższy czwartek 7 b. m. o wrażeniach ze swej niedawnej podróży i panujących dla nas we Włoszech, Francji i Belgji nastrojów. Karty wstępu dla członków Kasyna i Koła liter.-art. i ich rodzin wydaje sekretarjat. Początek o godz. 7 wieczorem.

— Hold Bohaterom Raclawickim. W poniedziałek dnia 4 kwietnia odbędzie się staraniem stow. „Gwiazda“ dla uczczenia 127 rocznicy wielkiego zwycięstwa Wojska Polskiego i ludu włosciańskiego na polach Raclawic uroczyste nabożeństwo dziękczynne w kościele OO. Dominikanów o godz. wpół do 10 rano. W czasie nabożeństwa tow. śpiewackie „Echo“ odśpiewa pieśni.

Tego samego dnia o godz. 6 po poł. tradycyjne zebranie pod pomnikiem Bartosza Głowackiego w parku Łyczakowskim. W programie zebrania pod pomnikiem: złożenie wieńca i kwiatów przez publiczność na pomnik, odśpiewanie przez publiczność pieśni z czasów niewoli, przerobionych przez ks. biskupa Bandurskiego na nowe z doby zmartwychwstania Polski, odegranie melodji narodowych przez orkiestrę 40 p. p. i przemówienia; reprezentanta mieszczaństwa pol-

skiego radnego m. dyr. Majerskiego, reprezentanta polskich włosciian powiatu lwowskiego, naczelnika gminy Czyszki, Ludwika Krajewskiego, reprezentanta robotników polskich, radnego m. Stanisława Mareckiego i reprezentanta młodzieży akademickiej.

Zaprasza się rodaków do jak najliczniejszego udziału w nabożeństwie i zebraniu pod pomnikiem, w którym weźmie też udział kompanja honorowa 19 p. p. z orkiestrą 40 p. p. i dwa plutony ułanów 14 p.

W czasie nabożeństwa i pod pomnikiem zbierać będą dobrowolne datki na naprawienie pomnika Bartosza Głowackiego, zniszczonego granatem ukraińskim w czasie walk o Lwów.

— Posiedzenia wydziału Związku sędziów Małopolski S. L. po przerwie świątecznej będą się nadal odbywały co niedzielę o godzinie 10 przedpołudniem, począwszy od dnia 3 b. m.

— Fundacja Jana Franka. Magistrat król. stoł. miasta Lwowa podaje do wiadomości, że w dniu 16 lipca 1921 r. zostanie udzielone z fundacji „Jana Franka“ jednorazowe wsparcie dla nowożeńców w kwocie 70 zł.

— Sekeja Rysunkowa Lwow. T. N. S. W. Wyż wymieniona Sekeja wykona swe czynności po kilkuletniej przerwie. Na najbliższym zebraniu, które odbędzie się dnia 2 kwietnia o godzinie 6 wiecz. w sali rysunkowej I. gimn. mat.-przyrodn. ulicy Kubali 1. 2, wygłosi pani Har. Zajączkowska referat o dziele K. Homolki. Podstawowe zasady ornamentu. Goście mile widziani.

— Towarzystwo naukowe we Lwowie. Nadzwyczajne posiedzenie wydziału historyczno-filozoficznego odbędzie się we wtorek dnia 5 kwietnia 1921 o godzinie 5 po poł. w pracowni Biblioteki Zakładu narod. im. Ossolińskich. Porządek dzienny: Prof. dr. Stan. Starzyński: Konstytucja Państwa Polskiego.

— Posiedzenie Towarzystwa filologicznego odbędzie się w poniedziałek dnia 4 kwietnia br. o godz. 6 wiecz. w sali VII. na Wszechnicy (I. p.). Porządek dzienny: Prof. dr. Jerzy Kowalski: „Wilamowicz a Platon“.

— Wycieczka wiosenna na przedstawienie włośc. do zboisk (1^{1/2} km. od rogatki żółkiewskiej) przygotowuje się w niedzielę 3-go b. m. Drużyna miejscowa odegra „Określne“ oraz „Kominarza i młynarza“. — Punkt zborny o godz. 5 na rogatce żółk. — Powrotne ułatwienia komunikacyjne zapewnione. Informacji udziela Związek teatrów włośc. od godziny 5 do 7 (ulica Mickiewicza 1. 26).

— Znacznem oziębieniem powietrza rozpoczął kwiecień swe rządy. Wczoraj nucił chłodnym kapuśniakiem. Pod noc rozpuścił chmury na sto wiatrów, rzucił jednak na dachy i zieleni pokrywającą trawniki białą chustą szronu. Dziś dnie boreasz północny przy zmiennej pogodzie.

— Kara śmierci. Dniętro Andrejko z Rokitna, który dopuścił się morderstwa na Tadeuszu Murzynie i dwóch jeszcze nieznanym z nazwisk jeńcach polskich, — o czym donosiliśmy — został wyrokiem sądu skazany na karę śmierci przez powieszenie.

Przeciw temu wyrokowi, obrońca dr. Jankiewicz zgłosił zażalenie nieważności.

— Śmiertelny skok. Na polecenie sędziego śledczego onegdaj przed południem eskortowano z zakładu karnego tak zwanych Brygidek przy ul. Kazimierzowskiej dwóch więźniów do gmachu sądowego przy ul. Batorego celem ich przesłuchania.

Zaledwie eskorta uszła kilkadziesiąt kroków, jeden z bandytów, Miodel Gruber, uwolnił się z łańcuszków i zaczął uciekać.

Gdy uchodził przed siebie skrył się w pewnej kamienicy na Łyczakowie, a widząc, że dozorca może go tu znaleźć, wyskoczył przez okno korytarzowe na podwórze. Uspadając na bruk rozbił sobie czaszkę i poniósł śmierć na miejscu.

Gruber był niebezpiecznym bandytą, a w tym samym fachu ma jeszcze brata, który często jest w kolizji z sądami i policją.

— Kronika policyjna. P. Piotrowi Romaniukowi skradziono z mieszkania przy ul. Lenartowicza 1. 11b, ubranie, wartości 25.000 marek.

Stanisławowi Jezierskiemu, urzędnikowi Pużappu skradziono z mieszkania przy ul. Ponińskiego 1. 6 różne rzeczy, wartości 20 tys. marek.

Michał Jaremko, sekretarz pocztowy kupując w trafice przy ul. Głowackiego, zapomniał swój portfel wraz z 4000 marek. Wkrótce potem nadeszło dwóch gości, którzy zabrali ten portfel, zakierując całą pensję Jaremko, jako swoją własność.

Onegdaj w nocy włamano się przez zakratowane okno do sklepu rejonowego Łukasza Starzyckiego na Zniesien u. Sprawcy skradli worek cukru żółtego i worek mąki, wartości 13.000 marek.

Ustawa Konstytucyjna Rzeczypospolitej Polskiej

uchwalona w dniu 17 marca 1921 roku.

W imię Boga Wszechmogącego!

My, Naród Polski, dziękując Opatrzności za wywołanie nas z półtorawiekowej niewoli, wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały, nawiązując do świetnej tradycji wiekopomnej Konstytucji 3 Maja — dobro całej, Zjednoczonej i niepodległej Matki-Ojczyzny, mając na oku, a pragnąc Jej byt niepodległy, potęgę i bezpieczeństwo, oraz ład społeczny utwierdzić na wiekiustnych zasadach prawa i wolności, pragnąc zarazem zapewnić rozwój wszystkich Jej sił moralnych i materialnych dla dobra całej odradzającej się ludzkości, wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej równość, a pracy poszanowanie, należne prawa i szczególną opiekę Państwa zabezpieczyć — tę oto Ustawę Konstytucyjną na Sejmie Ustawodawczym Rzeczypospolitej Polskiej uchwalamy i stanowiąmy.

ROZDZIAŁ I.

Rzeczpospolita.

Artykuł 1:

Państwo Polskie jest Rzeczpospolitą.

Artykuł 2.

Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej — Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości — niezawisłe sądy.

ROZDZIAŁ II.

Władza ustawodawcza.

Artykuł 3.

Zakres ustawodawstwa państwowego obejmuje stanowienie wszelkich praw publicznych i prywatnych i sposobu ich wykonania. Niema ustawy bez zgody Sejmu, wyrażonej w sposób regulaminowo ustalony.

Ustawa uchwalona przez Sejm, zyskuje moc obowiązującą w czasie przez nią samą określonym.

Rzeczpospolita Polska, opierając swój ustrój na zasadzie szerokiego samorządu terytorjalnego, przekazuje przedstawicielstwu tego samorządu właściwy zakres ustawodawstwa, zwłaszcza z dziedziny administracji kultury i gospodarstwa, który zostanie bliżej określony ustawami państwowymi.

Rozporządzenia władzy, z których wynikają prawa lub obowiązki obywateli, mają moc obowiązującą tylko wtedy, gdy zostały wydane z upoważnienia ustawy i z powołaniem się na nią.

Artykuł 4.

Ustawa państwowa ustala corocznie budżet Państwa na rok następny.

Artykuł 5.

Ustalanie stanu liczebnego wojska i zezwalanie na coroczny pobór rekruta może nastąpić jedynie w drodze ustawodawczej.

Artykuł 6.

Zaciągnięcie pożyczki państwowej, zbycie, zamiana i obciążenie nieruchomości majątku państwowego, nałożenie podatków i opłat publicznych, ustanowienie ceł i monopolów, ustalenie systemu monetarnego, jakoteż przyjęcie gwarancji finansowej przez Państwo — może nastąpić tylko na mocy ustawy.

Artykuł 7.

Rząd przedstawi corocznie zamknięcie rachunków państwowych do parlamentarnego zatwierdzenia.

Artykuł 8.

Sposób wykonania parlamentarnej kontroli nad długami Państwa określi oddzielna ustawa.

Artykuł 9.

Do kontroli całej administracji państwowej pod względem finansowym, badania zamknięcia rachunków Państwa, przedkładania corocznie Sejmowi wniosku o udzieleniu lub odmówieniu Rządowi absolutorjum — jest powołana Najwyższa Izba kontroli, oparta na zasadzie kolegialności i niezależności sędziowskiej członków jej kolegium, usuwalnych tylko uchwałą Sejmu, większością trzech piątych głosujących. Organizację Najwyższej Izby kontroli i sposób jej działania określi szczegółowo osobna ustawa.

Prezes Najwyższej Izby kontroli zajmuje stanowisko równorzędne ministrowi, nie

wchodzi jednak w skład Rady Ministrów, a jest za sprawowanie swego urzędu i za podległych mu urzędników odpowiedzialny bezpośrednio przed Sejmem.

Artykuł 10.

Prawo inicjatywy ustawodawczej przysługuje Rządowi i Sejmowi. Wnioski i projekty ustaw, pociągające za sobą wydatki ze Skarbu Państwa, muszą podawać sposób ich zużycia i pokrycia.

Artykuł 11.

Sejm składa się z posłów, wybranych na lat pięć, licząc od dnia otwarcia Sejmu, w głosowaniu powszechnym, tajnym, bezpośrednim, równym i stosunkowym.

Artykuł 12.

Prawo wybierania ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył 21 rok życia, używa w pełni praw cywilnych i zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od przednia ogłoszenia wyborów w „Dzienniku Ustaw”. Prawo głosowania może być wykonywane tylko osobiście. Wojskowi w służbie czynnej nie mają prawa głosowania.

Artykuł 13.

Prawo wybieralności ma każdy obywatel, mający prawo wybierania do Sejmu, nie wyjmując wojskowych w służbie czynnej, niezależnie od miejsca zamieszkania o ile ukończył lat 25.

Artykuł 14.

Nie mogą korzystać z prawa wyborczego obywatele skazani za przestępstwa, które określi ordynacja wyborcza, jako pociągające za sobą czasową lub stałą utratę prawa wybierania, wybieralności, a także piastowania mandatu poselskiego.

Artykuł 15.

Państwowi urzędnicy administracyjni, karbowi i sądowi nie mogą być wybierani w tych okręgach, w których pełnią swą służbę. Przepis ten nie dotyczy urzędników, pełniących swą służbę przy władzach centralnych.

Artykuł 16.

Pracownicy państwowi i samorządowi z chwilą wyboru na posła, otrzymują na czas trwania mandatu poselskiego urlop. Lata spędzone na wykonaniu mandatu poselskiego, liczą się do lat służby.

Przepis ten nie dotyczy ministrów, podsekretarzy stanu i profesorów wyższych uczelni.

Artykuł 17.

Poseł powołany do płatnej służby państwowej, traci mandat; przepis ten nie dotyczy powołania na stanowisko Ministrów, podsekretarzy stanu i profesorów wyższych uczelni.

Artykuł 18.

Ordynacja wyborcza określi sposób wyboru posłów sejmowych.

Artykuł 19.

Sejm sprawdza ważność wyborów niezaprotestowanych. O ważności wyborów zaprotestowanych rozstrzyga Sąd Najwyższy.

Artykuł 20.

Posłowie są przedstawicielami całego Narodu i nie są kępowani żadnymi instrukcjami wyborców.

Posłowie składają na ręce Marszałka wobec Izby następujące ślubowanie:

„Ślubuję uroczyście, jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, wedle najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem, rzetelnie pracować wyłącznie dla dobra Państwa Polskiego, jako całości“.

Artykuł 21.

Posłowie nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za swoją działalność w Sejmie lub poza Sejmem, wchodzącą w zakres wykonania mandatu poselskiego, ani w czasie trwania mandatu, ani po jego wygaśnięciu. Za przemówienia i odezwania się, tudzież manifestacje w Sejmie, posłowie odpowiedzialni tylko przed Sejmem. Za naruszenie prawa osoby trzeciej, mogą być pociągnięci do odpowiedzialności sądowej, o ile władza sądowa uzyska na to zezwolenie Sejmu.

Postępowanie karno-sądowe, karno-administracyjne lub dyscyplinarne wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego, ulegnie na żądanie Sejmu zawieszeniu aż do wygaśnięcia mandatu.

Bieg przedawnienia przeciw posłowi w postępowaniu karnem ulega przerwie na czas trwania mandatu poselskiego.

Przez cały czas trwania mandatu, posłowie nie mogą być pociągani do odpowiedzialności karno-sądowej, karno-administracyjnej i dyscyplinarnej, ani pozbawieni wolności bez zezwolenia Sejmu. W wypadku schwytania posła na gorącym uczynku zbrodni spolskiej, jeżeli jego przytrzymanie jest niezbędne dla zabezpieczenia wymiaru sprawiedliwości, względnie dla unieszkodliwienia skutków przestępstwa, władza sądowa ma obowiązek bezwzględnego zawiadomienia o tem Marszałka Sejmu dla uzyskania zezwolenia Sejmu na areszt i dalsze postępowanie karne. Na żądanie Marszałka przytrzymany musi być niezwłocznie uwolniony.

Artykuł 22.

Poseł nie może na swoje ani na obce imię kupować lub uzyskiwać dzierżaw dóbr państwowych, przyjmować dostaw publicznych i robót rządowych, ani otrzymywać od Rządu koncesyj lub innych korzyści osobistych.

Poseł nie może również otrzymywać od Rządu żadnych odznaczeń z wyjątkiem wojskowych.

Artykuł 23.

Poseł nie może być redaktorem odpowiedzialnym.

Artykuł 24.

Posłowie otrzymują diety w wysokości, regulaminem określonej, i mają prawo bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacji dla podróży po całym obszarze Rzeczypospolitej.

Artykuł 25.

Prezydent Rzeczypospolitej może zwołać Sejm, odracza i zamyka Sejm i Senat.

Sejm winien być zwołany na pierwsze posiedzenie w trzeci wtorek po dniu wyborów i corocznie najpóźniej w październiku na sesję zwyczajną, celem uchwalenia budżetu, stanu liczebnego i poboru wojska, oraz innych spraw bieżących.

Prezydent Rzeczypospolitej może zwołać Sejm w każdym czasie na sesję nadzwyczajną wedle własnego uznania, a winien to uczynić na żądanie 1/3 części ogółu posłów w ciągu dwóch tygodni.

Inne wypadki zebrania się Sejmu na sesję nadzwyczajną określa Konstytucja.

Odroczenie wymaga zgody Sejmu, jeżeli ma być w ciągu tej samej sesji zwyczajnej powtórzone, lub jeżeli przerwa ma trwać dłużej, niż 30 dni.

Sejm, zwołany w październiku na sesję zwyczajną, nie może być zamknięty przed uchwaleniem budżetu.

Artykuł 26.

Sejm może się rozwiązać mocą własnej uchwały, powziętej większością 2/3 głosów. Prezydent Rzeczypospolitej może rozwiązać Sejm za zgodą 2/3 ustawowej liczby członków Senatu przy obecności połowy ustawowej liczby posłów.

Jednocześnie w obu wypadkach z samego prawa rozwiązuje się Senat.

Wybory odbędą się w ciągu 40 dni od dnia rozwiązania, termin ten będzie oznaczony bądź w uchwale Sejmu, bądź w orędziu Prezydenta o rozwiązaniu Sejmu.

Artykuł 27.

Posłowie wykonują swe prawa i obowiązki poselskie osobiście.

Artykuł 28.

Sejm wybiera ze swego grona Marszałka, jego zastępców, sekretarzy i komisje. Mandaty Marszałka i jego zastępców trwają po rozwiązaniu Sejmu aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu.

Artykuł 29.

Sposób i porządek obrad sejmowych, rodzaj i ilość komisji, liczbę Wicemarszałków i sekretarzy, prawa i obowiązki Marszałka — określa regulamin sejmowy.

Marszałek mianuje urzędników sejmowych, za których działania odpowiada przed Sejmem.

Artykuł 30.

Posiedzenia Sejmu są jawne. Na wniosek Marszałka, przedstawiciela Rządu lub 30 posłów może Sejm uchwalić tajność posiedzenia.

Artykuł 31.

Nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdanie z jawnego posiedzenia Sejmu i komisji sejmowej.

Artykuł 32.

Do prawomocności uchwał potrzebna jest zwykła większość głosów, przy obecno-

ści conajmniej jednej trzeciej części ogółu ustawowej liczby posłów, o ile inne przepisy Konstytucji nie zawierają odmiennych postanowień.

Artykuł 33.

Posłowie mają prawo zwracać się z interpelacjami do Rządu, bądź do poszczególnych Ministrów w sposób regulaminem przepisany. Minister ma obowiązek udzielić odpowiedzi ustnie lub pisemnie w terminie nie dłuższym, niż 6 tygodni, albo w amotywowanym oświadczeniu usprawiedliwić brak rzeczowej odpowiedzi. Na żądanie interpelantów, odpowiedź musi być Sejmowi zakomunikowana. Sejm może odpowiedź Rządu uczynić przedmiotem dyskusji i uchwały.

Artykuł 34.

Sejm może wyłaniać i nazywać dla zbadania poszczególnych spraw nadzwyczajne komisje, z prawem przesłuchiwania stron interesowanych, oraz wzywania świadków i rzeczoznawców. Zakres działania i uprawnień tych komisji uchwała Sejm.

Artykuł 35.

Każdy projekt ustawy, przez Sejm uchwalony będzie przekazany Senatowi do rozpoznania. Jeżeli Senat nie podniesie w ciągu 30 dni od dnia doręczenia mu uchwalonego projektu ustawy żadnych przeciwko niemu zarzutów, Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy. Na wniosek Senatu Prezydent Rzeczypospolitej może zarządzić ogłoszenie ustawy przed upływem 30 dni.

Jeżeli Senat postanowi projekt, uchwalony przez Sejm, zmienić lub odrzucić, powinien zapowiedzieć to Sejmowi w ciągu powyższych 30 dni, a najdalej w ciągu następujących 30 dni, zwrócić Sejmowi z proponowanymi zmianami.

Jeżeli Sejm zmiana, przez Senat proponowane, uchwali zwykłą większością, albo odrzuci większością 1/3 głosujących, Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy w brzmieniu, ustalonym ponowną uchwałą Sejmu.

Artykuł 36.

Senat składa się z członków:

1. Wybranych przez poszczególne województwa w głosowaniu powszechnym, tajnym, bezpośrednim, równym i stosunkowym. Każde województwo stanowi jeden okręg wyborczy, przyczem w stosunku do liczby mandatów sejmowych na ilość mieszkańców, liczba mandatów do Senatu wynosi 1/4 część. Prawo wybierania do Senatu ma każdy wyborca do Sejmu, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 30 i w dniu tym zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej do roku; nie tracą jednak prawa wyborczego świeżo osiedli koloniści, którzy opuścili poprzednie miejsce zamieszkania, korzystając z reformy rolnej; również nie tracą tego prawa robotnicy, którzy zmienili miejsce pobytu wskutek zmiany miejsca pracy, oraz urzędnicy państwowi, przeniesieni służbowo. Prawo wybieralności ma każdy obywatel, posiadający prawo wybierania do Senatu nie wyłączając wojskowych w służbie czynnej, o ile z dniem ogłoszenia wyborów ukończył lat 40.

Kadencja Senatu rozpoczyna się i kończy z kadencją sejmową.

Nikt nie może być jednocześnie członkiem Sejmu i Senatu.

Artykuł 37.

Postanowienia artykułów 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 33 stosują się odpowiednio także do Senatu, względnie jego członków.

Artykuł 38.

Żadna ustawa nie może stać w sprzeczności z niniejszą Konstytucją, ani naruszać jej postanowień.

ROZDZIAŁ III.

Władza wykonawcza.

Artykuł 39.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedm bezwzględną większością głosów Sejm i Senat, połączone w Zgromadzenie narodowe. Zgromadzenie narodowe zwołuje prezydent Rzeczypospolitej w ostatnim kwartale siedmioletnia swego urzędowania.

Jeżeli zwołanie nie nastąpi na 30 dni przed upływem siedmioletnia, Sejm i Senat łączą się z samego prawa w Zgromadzenie narodowe na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem.

Artykuł 40.

Jeżeli prezydent Rzeczypospolitej nie może sprawować urzędu, oraz w razie opró-

znienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, wskutek śmierci, zrzeczenia się lub innej przyczyny, zastępuje go Marszałek Sejmu.

Artykuł 41.

W razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejm i Senat łączą się natychmiast na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem, z samego prawa w Zgromadzenie narodowe, celem wyboru Prezydenta.

Gdyby Sejm był rozwiązany w chwili, gdy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest opróżniony, Marszałek Sejmu zarządzi niezwłocznie nowe wybory do Sejmu i Senatu.

Artykuł 42.

Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej przez trzy miesiące nie sprawuje urzędu, Marszałek zwoła niezwłocznie Sejm i podda jego uchwale, czy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej należy uznać za opróżniony.

Uchwała, uznająca urząd za opróżniony, zapada większością $\frac{2}{3}$ głosów, w obecności przynajmniej połowy ustawowej, to jest ordynacją wyborczą ustalonej, liczby posłów.

Artykuł 43.

Prezydent Rzeczypospolitej sprawuje władzę wykonawczą przez odpowiedzialnych przed Sejmem Ministrów i podległych im urzędników.

Każdy urzędnik Rzeczypospolitej musi podlegać Ministrowi, który za jego działania odpowiada przed Sejmem.

Nominacje urzędników kancelarii cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej kontrasygnuje prezes Rady Ministrów i jest za ich działania odpowiedzialny przed Sejmem.

Artykuł 44.

Prezydent Rzeczypospolitej podpisuje ustawy wraz z odpowiedzialnymi Ministrami i zarządza ogłoszenie ich w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo, celem wykonania ustaw i z powołaniem się na upoważnienie ustawowe, wydawać rozporządzenia wykonawcze, zarządzenia, rozkazy i zakazy i przeprowadzenie ich użyciem przymusu zapewnić.

Takież prawo w swoim zakresie działania, mają Ministrowie i władze im podległe.

Każdy akt rządowy Prezydenta Rzeczypospolitej wymaga dla swej ważności podpisu prezesa Rady Ministrów i właściwego Ministra, którzy przez podpisanie aktu biorą zań odpowiedzialność.

Artykuł 45.

Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i odwołuje prezesa Rady Ministrów, na jego wniosek mianuje i odwołuje Ministrów, a na wniosek Rady Ministrów obsadza urzędy cywilne i wojskowe, zastrzeżone w ustawach.

Artykuł 46.

Prezydent Rzeczypospolitej jest zarazem najwyższym, zwierzchnikiem sił zbrojnych Państwa, nie może jednak sprawować naczelnego dowództwa w czasie wojny.

Naczelnego wodza sił zbrojnych Państwa, na wypadek wojny, mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów, przedstawiony przez Ministra spraw wojskowych, który za akty, związane z dowództwem w czasie wojny, jak i za wszelkie sprawy kierownictwa wojskowego odpowiada przed Sejmem.

Artykuł 47.

Prawo darowania i złagodzenia kary, oraz darowania skutków zasądzenia karnosądowego w poszczególnych wypadkach, przysługuje Prezydentowi Rzeczypospolitej.

Prezydent nie może stosować tego prawa do Ministrów, zasądzonych na skutek postawienia ich w stan oskarżenia przez Sejm.

Amnestja może być udzielona tylko w drodze ustawodawczej.

Artykuł 48.

Prezydent Rzeczypospolitej reprezentuje Państwo na zewnątrz, przyjmuje przedstawicieli dyplomatycznych państw obcych i wysyła przedstawicieli dyplomatycznych Państwa Polskiego do państw obcych.

Artykuł 49.

Prezydent Rzeczypospolitej zawiera umowy z innymi państwami i podaje je do wiadomości Sejmu.

Umowy handlowe i celne oraz umowy, które stałe obciążają pod względem finansowym Państwo, albo zawierają przepisy prawne, obowiązujące obywateli, albo też wprowadzają zmianę granic Państwa, a także przymierza — wymagają zgody Sejmu.

Artykuł 50.

Prezydent Rzeczypospolitej może wypowiedzieć wojnę i zawrzeć pokój tylko za uprzednią zgodą Sejmu.

Artykuł 51.

Za czynności urzędowe Prezydent Rzeczypospolitej nie jest odpowiedzialny ani parlamentarnie, ani cywilnie.

Za zdradę kraju, pogwałcenie Konstytucji lub przestępstwa karne — Prezydent Rzeczypospolitej może być pociągnięty do odpowiedzialności tylko przez Sejm uchwałą, powziętą większością $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności conajmniej połowy ustawowej liczby posłów. Sprawę rozpatruje i wyrok wydaje trybunał stanu według postanowień osobnej ustawy. Z chwilą postawienia w stan oskarżenia przed trybunałem stanu — Prezydent Rzeczypospolitej jest zawieszony w urzędowaniu.

Artykuł 52.

Prezydent Rzeczypospolitej otrzymuje uposażenie według przepisów osobnej ustawy.

Artykuł 53.

Prezydent Rzeczypospolitej nie może piastować żadnego innego urzędu, ani należeć do składu Sejmu i Senatu.

Artykuł 54.

Przed objęciem urzędu, Prezydent Rzeczypospolitej składa przysięgę w Zgromadzeniu Narodowym następującej treści:

„Przysięgam Bogu Wszchemogącemu, w Trójcy Świętej Jedynemu i ślubuję Tobie Narodzie Polski, na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuję: Praw Rzeczypospolitej a przedewszystkiem Ustawy Konstytucyjnej święcie przestrzegać i bronić; dobru powszechnemu Narodu ze wszystkich sił wiernie służyć; wszelkie zło i niebezpieczeństwo od Państwa czujnie odwracać; godności Imienia Polskiego strzedz niezachwianie; sprawiedliwość względem wszystkich bez różnicy obywateli za pierwszą sobie mieć cnotę; obowiązkom urzędu i służby poświęcić się niepodzielnie. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego Męka. Amen”.

Artykuł 55.

Ministrowie tworzą Radę Ministrów pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów.

Artykuł 56.

Rada Ministrów ponosi solidarną odpowiedzialność konstytucyjną i parlamentarną za ogólny kierunek działalności Rządu.

Poza tem ponoszą ją Ministrowie oddzielnie, każdy w swoim zakresie, za działalność w urzędzie, a to zarówno za zgodność tej działalności z Konstytucją i innymi ustawami Państwa, za działanie podległych organów jak i za kierunek swej polityki.

Artykuł 57.

W tymże samym zakresie obowiązują Ministrów solidarna i indywidualna odpowiedzialność za akta rządowe Prezydenta Rzeczypospolitej.

Artykuł 58.

Do odpowiedzialności parlamentarnej pociąga Ministrów Sejm zwyczajną większością. Rada Ministrów i każdy Minister z osobna ustępują na żądanie Sejmu.

Artykuł 59.

Konstytucyjną odpowiedzialność Ministrów i sposób jej urzeczywistnienia określi osobna ustawa.

Uchwała, stawiająca Ministra w stan oskarżenia, musi być powzięta w obecności conajmniej połowy ustawowej liczby posłów większością trzech piątych oddanych głosów.

Rozpoznanie spraw i wydanie wyroku należy do trybunału stanu. Minister nie może uchylić się od odpowiedzialności konstytucyjnej przez zrzeczenie się urzędu. Z chwilą postawienia w stan oskarżenia Minister jest zawieszony w urzędowaniu.

Artykuł 60.

Ministrowie i delegowani przez nich urzędnicy mają prawo brać udział w posiedzeniach sejmowych i przemawiać poza koleją mowców zapisanych do głosu; w głosowaniach mogą brać udział o ile są posłami.

Artykuł 61.

Ministrowie nie mogą piastować żadnego innego urzędu, ani uczestniczyć w rządzie i władzach kontrolujących towarzyszy i instytucji, na zysk obliczonych.

Artykuł 62.

Jeżeli urząd Ministra sprawuje tymczasowy kierownik ministerjum, odnoszą się do niego wszelkie przepisy o urzędzie Ministra.

Prezes Rady Ministrów w razie potrzeby porucza swoje zastępstwo jednemu z Ministrów.

Artykuł 63.

Liczbę, zakres działania i wzajemny stosunek Ministrów, jak również kompetencje Rady Ministrów określi osobna ustawa.

Artykuł 64.

Trybunał stanu składa się z pierwszego prezesa sądu najwyższego, jako przewodni-

czącego, oraz dwunastu członków, których wybierają z poza swego grona: ośmiu Sejm i czterech Senat.

Członkami trybunału stanu mogą być wybrane osoby, nie piastujące żadnego urzędu państwowego i używające pełni praw obywatelskich.

Wybory członków trybunału stanu dokonywują Sejm i Senat natychmiast po ukonstytuowaniu się na okres kadencji sejmowej.

Artykuł 65.

Dla celów administracyjnych Państwo Polskie podzielone będzie w drodze ustawodawczej na województwa, powiaty i gminy miejskie i wiejskie, które będą równocześnie jednostkami samorządu terytorjalnego.

Jednostki samorządowe mogą się łączyć w związki dla przeprowadzenia zadań, wchodzących w zakres samorządu.

Związki takie mogą otrzymać charakter publiczno-prawny tylko na podstawie osobnej ustawy.

Artykuł 66.

W organizacji administracji państwowej prowadzona będzie zasada dekoncentracji, przy możliwym zespoleniu organów administracji państwowej w poszczególnych jednostkach terytorjalnych — w jednym urzędzie podjedyniu zwierzchnikiem oraz zasada udziału obywateli, powołanych drogą wyborów w wykonaniu zadań tych urzędów w granicach określonych ustawami.

Artykuł 67.

Prawo stanowienia w sprawach, należących do zakresu działania samorządu, przysługuje radom obieralnym. Czynności wykonawcze samorządu wojewódzkiego i powiatowego należą do organów, utworzonych na zasadzie zespolenia kolegów, obieranych przez ciała reprezentacyjne, z przedstawicielami państwowych władz administracyjnych i pod ich przewodnictwem.

Artykuł 68.

Obok samorządu terytorjalnego osobna ustawa powoła samorząd gospodarczy dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego, a mianowicie: izby rolnicze, handlowe, przemysłowe, rzemieślnicze, pracy najemnej i inne, połączone w naczelną Izbę gospodarczą Rzeczypospolitej, których współpracę z władzami państwowymi w kierowaniu życiem gospodarczym i w zakresie zamierzeń ustawodawczych określi ustawa.

Artykuł 69.

Zródła dochodowe Państwa i samorządu będą ustawami ściśle rozgraniczone.

Artykuł 70.

Państwo będzie sprawowało nadzór nad działalnością samorządu przez wydziały samorządu wyższego stopnia; nadzór ten mogą jednak ustawy przekazać częściowo sądownictwu administracyjnemu.

Wypadki, w których uchwały organów samorządu wymagać będą wyjątkowo zatwierdzenia przez organa samorządu wyższego stopnia lub przez ministerstwa, będą określone ustawami.

Artykuł 71.

Odwołanie od orzeczeń organów, zarówno rządowych jak i samorządowych, dopuszczalne będzie tylko do jednej wyższej instancji, o ile ustawy nie przewidują w tym względzie wyjątków.

Artykuł 72.

Ustawy przeprowadzają zasadę, iż od karnych orzeczeń władz administracyjnych, zapadłych w pierwszej instancji, będzie przysługiwało stronom prawo odwołania się do właściwego sądu.

Artykuł 73.

Do orzeczenia o legalności aktów administracyjnych w zakresie administracji tak rządowej jak i samorządowej, powoła osobna ustawa sądownictwo administracyjne, oparte w swej organizacji na współdziałaniu czynnika obywatelskiego i sędziowskiego z najwyższym trybunałem administracyjnym na czele.

ROZDZIAŁ IV.

Sądownictwo.

Artykuł 74.

Sądy wymierzają sprawiedliwość w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 75.

Organizacja, zakres i sposób działania wszelkich sądów będą określone w drodze ustawodawczej.

Artykuł 76.

Sędziów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej, o ile ustawa nie zawiera innego postanowienia, jednakże sędziowie pokoju z reguły wybierani są przez ludność.

Urząd sędziowski może objąć tylko osoba, odpowiadająca warunkom przez prawo wymaganym.

Artykuł 77.

Sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawisli i podlegają tylko ustawom.

Orzeczenia sądowe nie mogą być zmienione przez władzę ustawodawczą ani przez władzę wykonawczą.

Artykuł 78.

Sędzia może być złożony z urzędu, zawieszony w urzędowaniu, przeniesiony na inne miejsce lub w stan spoczynku wbrew swojej woli jedynie mocą orzeczenia sądowego i tylko w wypadkach, w ustawie przewidzianych.

Przepis ten nie dotyczy wypadku, gdy przeniesienie sędziego na inne miejsce lub w stan spoczynku jest wywołane zmianą w organizacji sądów, postanowioną w drodze ustawy.

Artykuł 79.

Sędziowie nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności karnej ani pozbawieni wolności bez uprzedniej zgody wskazanego przez ustawę sądu, o ile nie są schwytani na gorącym uczynku, lecz i w tym wypadku może sąd zażądać niezwłocznie uwolnienia aresztowanego.

Artykuł 80.

Odrębne stanowisko sędziów, ich prawa i obowiązki oraz uposażenie określi osobna ustawa.

Artykuł 81.

Sądy nie mają prawa badania ważności ustaw, należycie ogłoszonych.

Artykuł 82.

Rozprawy przed sądem orzekającym, zarówno w sprawach cywilnych, jak karnych, są jawne, o ile ustawy w tym względzie nie przewidują wyjątku.

Artykuł 83.

Do orzeczenia o zbrodniach, zagrożonych cięższymi karami, i o przestępstwach politycznych będą powołane sądy przysięgłych. Czyny, podlegające sądom przysięgłych, organizację tych sądów i tok postępowania — określi szczegółowe ustawy.

Artykuł 84.

Ustanawia się sąd najwyższy do spraw sądowych, cywilnych i karnych.

Artykuł 85.

Organizację sądów wojskowych, ich właściwość, tok postępowania oraz prawa i obowiązki członków tych sądów określi osobne ustawy.

Artykuł 86.

Do rozstrzygnięcia sporów o własność między władzami administracyjnymi a sądami będzie powołany na mocy ustawy osobny trybunał kompetencyjny.

ROZDZIAŁ V.

Powszechne obowiązki i prawa obywatelskie.

Artykuł 87.

Obywatel polski nie może być równocześnie obywatelem innego państwa.

Artykuł 88.

Obywatelstwo polskie nabywa się:
a) przez urodzenie z rodziców, mających obywatelstwo polskie,
b) przez nadanie obywatelstwa ze strony powołanej władzy państwowej.
Inne postanowienia co do obywatelstwa polskiego, jego nabycia oraz utraty określają osobne ustawy.

Artykuł 89.

Pierwszym obowiązkiem obywatela jest wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 90.

Każdy obywatel ma obowiązek szanowania i przestrzegania Konstytucji Państwa i innych obowiązujących ustaw i rozporządzeń władz państwowych i samorządowych.

Artykuł 91.

Wszyscy obywatele są obowiązani do służby wojskowej. Rodzaj i sposób, porządek i czas trwania służby, zwolnienie od tego obowiązku oraz wszelkie świadczenia na cele wojskowe będą określone w drodze ustawodawczej.

Artykuł 92.

Wszyscy obywatele mają obowiązek ponosić wszelkie ciężary i świadczenia publiczne, ustanowione na podstawie ustaw.

Artykuł 93.

Wszyscy obywatele są zobowiązani szanować władzę prawną i ułatwiać spełnia-

nie jej zadań oraz sumiennie pełnić obowiązków publicznych, do jakich powoła ich Naród lub właściwa władza.

Artykuł 94.

Obywatele mają obowiązek wychowania swoich dzieci na prawych obywateli Ojczyzny i zapewnienia im conajmniej początkowego wykształcenia.

Obowiązek ten o reszcie bliżej osobna ustawa.

Artykuł 95.

Rzeczpospolita Polska zapewnia na swoim obszarze pełną ochronę życia, wolności i mienia wszystkim bez różnicy pochodzenia, narodowości, języka, rasy lub religii.

Cudzoziemcy używają, pod warunkiem wzajemności, równych praw z obywatelami Państwa Polskiego, oraz mają równe z nimi obowiązki, o ile ustawy wyraźnie nie wymagają obywatelstwa polskiego.

Artykuł 96.

Wszyscy obywatele są równi wobec prawa. Urzędy publiczne są w równej mierze dla wszystkich dostępne, na warunkach prawem przepisanych.

Rzeczpospolita Polska nie uznaje przywilejów rodowych ani stanowych, jak również żadnych herbów, tytułów rodowych i innych, z wyjątkiem naukowych, urzędowych i zawodowych. Obywatele Rzeczypospolitej nie wolno przyjmować bez zezwolenia Prezydenta Rzeczypospolitej tytułów, ani orderów cudzoziemskich.

Artykuł 97.

Ograniczenia wolności osobistej zwłaszcza rewizja osobista i aresztowanie dopuszczalne są tylko w wypadkach, prawem przepisanych i w sposób, określony ustawami, na podstawie polecenia władz sądowych.

O ileby polecenie sądowe nie mogło być wydane natychmiast, powinno być doręczone najpóźniej w ciągu 48 godzin z podaniem przyczyn rewizji lub aresztowania.

Aresztowani, którym w przeciągu 48 godzin nie podano na piśmie z podpisem władz sądowych przyczyn aresztowania, odzyskują niezwłocznie wolność.

Ustawy określają środki przymusowe, przysługujące władzom administracyjnym dla przeprowadzenia ich zarządzeń.

Artykuł 98.

Nikt nie może być pozbawiony sądu, któremu z prawa podlega. Sądy wyjątkowe są dopuszczalne tylko w wypadkach, oznaczonych ustawami, wydanymi przed popełnieniem czynu karygodnego. Ściganie obywatela i wymierzenie kary jest dopuszczalne tylko na zasadzie obowiązującej ustawy. Kary połączone z udręczeniami fizycznymi są niedozwolone i nikt takim karom podlegać nie może.

Żadna ustawa nie może zamknąć obywatelowi drogi sądowej dla dochodzenia krzywdy i straty.

Artykuł 99.

Rzeczpospolita Polska uznaje wszelką własność, czy to osobistą poszczególnych obywateli, czy to zbiorową związków obywateli, instytucji, ciał samorządowych i wreszcie samego Państwa, jako jedną z najważniejszych podstaw ustroju społecznego i porządku prawnego, oraz poręcza wszystkim mieszkańcom, instytucjom czy społeczeństwu ochronę ich mienia, a dopuszcza tylko w wypadkach, ustawą przewidzianych, zniesienie lub ograniczenie własności, czy to osobistej, czy to zbiorowej, ze względów wyższej użyteczności, za odszkodowaniem. Tylko ustawa może postanowić, jakie dobra i w jakim zakresie, ze względu na pożytek ogółu mają stanowić wyłącznie własność Państwa, oraz o ile prawa obywateli i ich prawne uznanych związków do swobodnego użytkowania ziemi, wód, minerałów i innych skarbów przyrody — mogą, ze względów publicznych, doznać ograniczenia.

Ziemia, jako jeden z najważniejszych czynników bytu narodu i Państwa, nie może być przedmiotem nieograniczonego obrotu. Ustawy określają przysługujące Państwu prawo przymusowego wykupu ziemi, oraz regulowanie obrotu ziemią, przy uwzględnieniu zasady, że ustrój rolny Rzeczypospolitej Polskiej ma się opierać na zdolnych do prawidłowej wytwórczości i stanowiących osobistą własność gospodarstwach rolnych.

Artykuł 100.

Mieszkanie obywatela jest nietykalne. Naruszenie tego prawa przez wejście do mieszkania, rewizję domową i zajęcie papierów lub ruchomości, po za koniecznością wykonania zarządzeń administracyjnych, opartych na wyrażeniu upoważnienia ustawowym, może nastąpić tylko na polecenie władz sądowych, w sposób i w wypadkach, ustawa przepisanych.

Artykuł 101.

Każdy obywatel ma wolność obrania sobie na obszarze Państwa miejsca zamieszkania i pobytu, przemieszczania się i wy-

chodźstwa, niemniej wolności wyboru zajęcia i zarobkowania oraz przenoszenia swej własności.

Ograniczenie tych praw może wprowadzić tylko ustawa.

Artykuł 102.

Praca jako główna podstawa bogactwa Rzeczypospolitej pozostawać ma pod szczególną ochroną Państwa.

Każdy obywatel ma prawo do opieki Państwa nad jego pracą, a w razie braku pracy, choroby, nieszczęśliwego wypadku i niedołęstwa — do ubezpieczenia społecznego, które ustali osobna ustawa.

Państwo ma obowiązek udostępnienia także opieki moralnej i pociechy religijnej obywatelom, którymi się bezpośrednio opiekuje w zakładach publicznych, jak: zakłady wychowawcze, koszary, szpitale, więzienia, przytulki.

Artykuł 103.

Dzieci bez dostatecznej opieki rodzicielskiej, zaniedbane pod względem wychowawczym — mają prawo do opieki i pomocy Państwa w zakresie oznaczonym ustawą.

Odjęcie rodzicom władzy nad dzieckiem może nastąpić tylko w drodze orzeczenia sądowego.

Osobne ustawy normują opiekę macierzyństwa.

Praca zarobkowa dzieci niżej lat 15, praca nocna kobiet i robotników w młodocianych w gałęziach przemysłu, szkodliwych dla ich zdrowia, jest zakazana.

Stałe zatrudnianie pracą zarobkową dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, jest zakazane.

Artykuł 104.

Każdy obywatel ma prawo, swobodnego wyrażania swoich myśli i przekonań, o ile przez to nie narusza przepisów prawa.

Artykuł 105.

Poręcza się wolność prasy. Nie może być wprowadzona cenzura, ani system cenzury na wydawanie druków. Nie może być odjęty dziennikarstwu i drukom krajowym debet pocztowy, ani ograniczone ich rozpowszechnienie na obszarze Rzeczypospolitej.

Ustawa osobna określi odpowiedzialność za nadużycie tej wolności.

Artykuł 106.

Tajemnica listów i innej korespondencji może być naruszona tylko w wypadkach, prawem przewidzianych.

Artykuł 107.

Obywatele mają prawo wnosić pojedynczo lub zbiorowo petycje do wszelkich ciał reprezentacyjnych i władz publicznych, państwowych i samorządowych.

Artykuł 108.

Obywatele mają prawo koalicji, zgromadzenia się i zawiązywania stowarzyszeń i związków.

Wykonanie tych praw określają ustawy.

Artykuł 109.

Każdy obywatel ma prawo zachowania swej narodowości i pielęgnowania swojej mowy i własności narodowych.

Osobne ustawy państwowe zabezpieczą mniejszościom w Państwie Polskiem pełny i swobodny rozwój ich własności narodowościowych przy pomocy autonomicznych związków mniejszości o charakterze publiczno-prawnym, w obrębie związków samorządu powszechnego.

Państwo będzie miało w stosunku do ich działalności prawo kontroli, oraz uzupełnienia w razie potrzeby ich środków finansowych.

Artykuł 110.

Obywatele polscy, należący do mniejszości narodowościowych, wyznaniowych lub językowych, mają równe z innymi obywatelami prawo zakładania, nadzoru i zawiadywania swoim własnym kosztem zakładów dobroczynnych, religijnych i społecznych, szkół i innych zakładów wychowawczych, oraz używania w nich swobodnie swej mowy i wykonywania przepisów swej religii.

Artykuł 111.

Wszystkim obywatelom poręcza się wolność sumienia i wyznania. Żaden obywatel nie może być z powodu swego wyznania i przekonań religijnych ograniczony w prawach przysługujących innym obywatelom.

Wszyscy mieszkańcy Państwa Polskiego mają prawo wolnego wyznawania zarówno publicznie jak prywatnie swej wiary i wykonywania przepisów swej religii lub obrządku, o ile to nie sprzeciwia się porządkowi publicznemu, ani obyczajności publicznej.

Artykuł 112.

Wolności wyznania nie wolno używać w sposób przeciwny ustawom. Nikt nie może uchylać się od spełnienia obowiązków publi-

cznych z powodu swoich wierzeń religijnych. Nikt nie może być zmuszony do udziału w czynnościach lub obrzędach religijnych, o ile nie podlega władzy rodzicielskiej lub opiekuńczej.

Artykuł 113.

Każdy związek religijny, uznany przez Państwo ma prawo urządzać zbiorowe i publiczne nabożeństwa, może samodzielnie prowadzić swe sprawy wewnętrzne, może posiadać i nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zarządzać nim i rozporządzać, pozostaje w posiadaniu i używaniu swoich fundacji i funduszów, tudzież zakładów dla celów wyznaniowych, naukowych i dobroczynnych. Żaden związek religijny jednak nie może stać w sprzeczności z ustawami Państwa.

Artykuł 114.

Wyznanie rzymsko-katolickie, będące religią przeważającą większości narodu, zajmuje w Państwie naczelne stanowisko wśród uprawnionych wyznań.

Kościół rzymsko-katolicki rządzi się własnymi prawami. Stosunek Państwa do Kościoła będzie określony na podstawie układu ze Stolicą Apostolską, który podlega ratyfikacji przez Sejm.

Artykuł 115.

Kościół mniejszości religijnych i inne prawne uznane związki religijne rządzą się same własnymi ustawami, których uznania Państwo nie odmówi, o ile nie zawierają postanowień sprzecznych z prawem.

Stosunek Państwa do tych Kościołów i wyznań będzie ustalony w drodze ustawowej po porozumieniu się z ich prawnymi reprezentacjami.

Artykuł 116.

Uznanie nowego lub dotychczas prawnie nieuznanego wyznania nie będzie odmówione związkowi religijnemu, których urzędzenia, nauka i ustrój nie są przeciwne porządkowi publicznemu, ani obyczajności publicznej.

Artykuł 117.

Badania naukowe i ogłaszanie ich wyników są wolne. Każdy obywatel ma prawo nauczać, założyć szkołę lub zakład wychowawczy i kierować nimi, skoro uczyni za to warunkom, w ustawie przepisanych, w zakresie kwalifikacji nauczycieli, bezpieczeństwa powierzonych mu dzieci i lojalnego stosunku do Państwa.

Wszystkie szkoły i zakłady wychowawcze zarówno publiczne, jak prywatne, podlegają nadzorowi władz państwowych w zakresie przez ustawy określonym.

Artykuł 118.

W zakresie szkoły powszechnej nauka jest obowiązkowa dla wszystkich obywateli Państwa. Czas, zakres i sposób pobierania tej nauki określi ustawa.

Artykuł 119.

Nauka w szkołach państwowych i samorządowych jest bezpłatna.

Państwo zapewni uczniom wyjątkowo zdolnym, a niezamożnym, stypendja na utrzymanie w zakładach średnich i wyższych.

Artykuł 120.

W każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18 utrzymywany w całości lub w części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest nauka religii dla wszystkich uczniów obowiązkową. Kierownictwo lub nadzór nauki religii w szkołach należy do właściwego związku religijnego z zastrzeżeniem naczelnego prawa nadzoru dla państwowych władz szkolnych.

Artykuł 121.

Każdy obywatel ma prawo do wynagrodzenia szkody, jaką mu wyrządziły organy władzy państwowej, cywilnej lub wojskowej, przez działalność urzędową, niezgodną z prawem lub obowiązkami służby. Odpowiedzialnym za szkodę jest Państwo solidarnie z winnymi organami; wniesienie skargi przeciw Państwu i przeciw urzędnikom nie jest zależne od zezwolenia władzy publicznej. Tak samo odpowiedzialne są gminy i inne ciała samorządowe oraz organy tychże.

Przeprowadzenie tej ustawy określają osobne ustawy.

Artykuł 122.

Postanowienia o prawach obywatelskich stosują się także do osób, należących do siły zbrojnej. Wyjątki od tej zasady określają osobne ustawy wojskowe.

Artykuł 123.

Siła zbrojna może być użyta tylko na żądanie władzy cywilnej przy ścisłym zachowaniu ustaw do uśmierzenia rozruchów lub do przymusowego wykonania przepisów prawnych. Wyjątki od tej zasady dopuszczalne są

tylko na mocy ustaw o stanie wyjątkowym i wojennym.

Artykuł 124.

Czasowe zawieszenie praw obywatelskich: wolności osobistej (art. 97), nietykalności mieszkania (art. 100), wolności prasy (art. 105), tajemnicy korespondencji (art. 106), prawa koalicji, zgromadzenia się i zawiązywania stowarzyszeń (art. 108), może nastąpić dla całego obszaru państwowego, lub dla miejscowości, w których okaże się konieczne ze względów bezpieczeństwa państwowego.

Zawieszenie takie zarządzić może tylko Rada Ministrów za zezwoleniem Prezydenta Rzeczypospolitej podczas wojny, albo gdy grozi wybuch wojny jako też w razie rozruchów wewnętrznych, lub rozległych kłótni o charakterze zdrady Państwa, albo bezpieczeństwa obywateli.

Zarządzenie takie Rady Ministrów w czasie trwania sesji sejmowej musi być natychmiast przedstawione Sejmowi do zatwierdzenia. W razie wydania takiego zarządzenia, mającego obowiązywać na obszarze, obejmującym więcej niż jedno województwo, w czasie przerwy w obradach sejmowych — Sejm zbiera się automatycznie w ciągu dni 8 od ogłoszenia owego zarządzenia celem powzięcia odpowiedniej decyzji.

Jeśli Sejm odmówi zatwierdzenia, stan wyjątkowy natychmiast traci moc obowiązującą. Jeżeli Rada Ministrów zarządzi stan wyjątkowy po zakończeniu okresu sejmowego lub po rozwiązaniu Sejmu zarządzenie Rządu powinno być przedstawione Sejmowi nowo wybranemu niezwłocznie na pierwszym posiedzeniu.

Zasady te określi bliżej ustawa o stanie wyjątkowym.

Zasady czasowego zawieszenia wyżej wymienionych praw obywatelskich w czasie wojny, na przestrzeni obszaru, objętego działaniami wojennymi, określi ustawa o stanie wojennym.

Artykuł 125.

Zmiana Konstytucji może być uchwalona tylko w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, względnie członków Senatu, większością dwu trzecich głosów.

Wniosek o zmianę Konstytucji winien być podpisany conajmniej przez jedną czwartą część ustawowej liczby posłów, a wniesienie takiego wniosku zapowiedziane conajmniej na 15 dni.

Drugi Sejm, zbrany na podstawie tej Konstytucji, może dokonać rewizji ustawy konstytucyjnej własną uchwałą, powziętą większością trzech piątych przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Artykuł 126.

Niniejsza Konstytucja ma moc obowiązującą z dniem jej ogłoszenia, względnie o ile rzeczywistnienie jej poszczególnych postanowień zawisło od wydania odpowiednich ustaw, z dniem ich wejścia w życie.

Wszelkie istniejące obecnie przepisy i urzędzenia prawne, niezgodne z postanowieniami tej Konstytucji, będą najpóźniej do roku od uchwalenia tej Konstytucji przedstawione ciału ustawodawczemu do ugodnienia z nią w drodze ustawodawczej.

Notatki literacko-artystyczne.

„Ateneum”, o którego powstaniu wspominaliśmy na tem miejscu, rozpoczęło swoją działalność w dniu pierwszego kwietnia. Jest to, jak się rzekło, wielka wypożyczalnia i czytelnia dzieł z literatury narodowej i piśmiennictw obcych. Prowadzi ją według wskazówek i przy pomocy bibliotekarzy, Towarzystwo oświatowe im. Piotra Skargi. Hojną ofiarą Stanisława hr. Badeniego pozwoliła nietylko nabyć dawne zbiory firm Wilda i Gubrynowicza, lecz uzupełnić i wzbogacić je wydawnictwami ostatniej chwili w szerokim zakresie. Kilkadziesiąt tysięcy tomów, dobranych najstaranniej, z obywatelską nie zaś spekulacyjną, czy nawet wprost demoralizatorską myślą, czeka już na czytelników.

Tak instytucje oddane kształceniu młodzieży, jak i rodzice oraz opiekunowie mogą się tu zwracać z pełnym zaufaniem, niemniej czytelnik spragniony zdrowej i ciekawej „nowości” nie dozna zawodu. Wobec szalejącej obecnie drożyzny książek a koniecznych niestety i ograniczeń przywileju pożyczania ze strony bibliotek: Uniwersyteckiej, Ossolińskich i Baworowskich, Ateneum i pracującym naukowo odda niewątpliwie rzetelne usługi. Mieści się ono przy ulicy Kilińskie-go, w domu pod l. 1, gdzie zajmuje na pierwszym piętrze trzy sale i pomocniczy gabinet. W niedalekiej przyszłości zostanie instytucja rozszerzona, gdyż obok wypożyczalni powstanie czytelnia czasopism i książek. Ateneum otwarte jest codziennie od godz. 10—1 i od 3—7 popołudniu.

Edmund Milwicz. Wojna polsko-żydowska. Poznań 1921. 87, 22.

Jestto na gruncie historycznym oparte, z rzutem oka w przyszłość dziejową, potępienie stanowiska, jakie zwdzi od chwili wybuchu wojny zajęli wobec Polski. Autor solidaryzmu się z słowami Chamberlaina, że słowo „Żyd” oznacza specjalny rodzaj czucia i myślenia. Przeciw temu właśnie rodzajowi skierowane jest polemiczne ostrze tej pracy.

Wielkanocny numer „Żołnierza Wielkopolskiego” przynosi czytelnikom, których posiadać musi już sporo, obok artykułu wstępnego „Zmartwychwstanie”, barwny drobny „Wielkanoc żołnierza 1794 roku”, dalej opowieść „Kościuszkę w Ameryce”, rzecz o uchwaleniu konstytucji i pokoju ryskim, kronikę wojskową i dalsze ciągi prac dawniej rozpoczętych.

Dodatek ilustrowany entuzji się, jak zawsze, rysunkami Prauzińskiego, pełnymi żołnierskiego iscie rozmachu, które upamiętniają bohaterkie przejścia Janka z Chwaliszewa, zdobywcy koloniota na bolszewikach.

Pogrzeb ś. p. Agenora Gołuchowskiego.

(z) Obrzęd pogrzebowy ś. p. Agenora Gołuchowskiego, znakomitego męża stanu odbył się dzisiaj przed południem z pałacu przy ul. Krasickich.

Na ten smutny obrzęd przybyło bardzo wiele osób. Z przedstawicieli władz byli obecni w zastępstwie Gen. Delegata Rządu szef biura prezydjalnego w Namiestnictwie radca Olpinski ze starostą Krehowieckim. dowódcą armji gen. Haller, w zastępstwie dow. O. G. szef sztabu pułk. Marjański, dalej wiceprezdydent Namiestnictwa Zimny, prezydent Czerwiński, prezydent Bugno, prezes dyr. kolei Barwicz, dyrektor policji dr. Reinlender i wielu innych.

Zjawili się dalej członkowie misji francuskiej z pułk. de Renty, szefowie wielu instytucji publicznych, oraz bardzo liczni przedstawiciele sfer ziemskich.

Zwłoki pokropił ks. kanonik Badeni w syntencji licznego duchowieństwa.

W chwili gdy wyniesiono przed dom czarną metalową trumnę, rozpoczął przemówienie p. Leon Piniński.

W śp. Agenorze Gołuchowskim — podniósł hr. Piniński — tracimy jednego z najlepszych, najbardziej zasłużonych synów Ojczyzny. Będąc na różnych posterunkach służby dyplomatycznej, Agenor Gołuchowski oddawał krajowi, ówczesnej Galicji, niepomierne usługi. Zwłaszcza na stanowisku Ministra spraw zagranicznych w Wiedniu, śp. Gołuchowski interesował się wszystkimi sprawami kraju, biorąc zawsze w obronę przed rządem żywotne sprawy krajowe.

(Tekst przemówienia p. Pinińskiego, podamy w dokładniejszym streszczeniu w następnym numerze *Gazety*).

Kondukt pogrzebowy, któremu towarzyszyły liczne zastępy publiczności, przeszedł do kościoła archikatedralnego, gdzie odbyło się nabożeństwo.

Zwłoki złożono na cmentarzu Łyczakowski.

Ze spraw polskich.

(Depesze Polskiej Agencji Telegraficznej).

Więści z Warszawy.

Warszawa. Dziś rozpoczynają się tu obrady dwudniowe zjazdu Towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych okręgu warszawskiego.

Warszawa. Dnia 30 z. m. przybyła do Warszawy wycieczka harcerzy polskich z Gdańska. Wycieczka ma na celu zwiedzenie stolicy i nawiązanie bliższych stosunków z harcerstwem w kraju.

Z portu gdańskiego.

Gdańsk. Sprawozdanie portowe z ubiegłego tygodnia, wykazuje co następuje:

Do portu wpłynęło w tym tygodniu razem 28 okrętów, z tego 7 pustych, 4 z pasażerami, 6 z pasażerami i towarami, 1 ze śledziami, 5 z węglem, 4 z mąką i zbożem, 1 z galganami.

W tym czasie wypłynęło z portu 33 okrętów, z tego 12 pustych, 4 z pasażerami, 5 z pasażerami i towarami, 9 z samymi towarami, 1 z drzewem, 1 z cementem, 1 z cukrem.

Pożyczka przymusowa.

Kraków. Czas donosi: Dowiadujemy się, że rozporządzenie wykonawcze do ustawy o pożyczce przymusowej zostało już wypracowane i będzie w najbliższym czasie przedłożone Komisji skarbowo-budżetowej, a zapewne jeszcze w kwietniu opublikowane. Rozporządzenie łagodzi niektóre przepisy ustawy. Dobrowolna pożyczka odrodzenia

będzie mogła być podpisywana jeszcze przez miesiąc po opublikowaniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o pożyczce przymusowej.

Warszawa. Komitet pomocy uchodźców ukraińskich, oraz pokrewne organizacje wysłały do prezydenta St. Zjed. Hardinga depeszę, w której proszą o wszczęcie kroków, aby nowa ustawa zabraniająca emigrację do Ameryki nie była stosowaną do uchodźców ukraińskich.

Warszawa. Likwidacja zarządu ziem wschodnich, jest obecnie poruczona osobnej komisji likwidacyjnej, na czele której stoi p. Horszowski, dawny radca dworu galicyjskiej Prokuratorji skarbu.

Łódź. Wczoraj odbyło się zebranie chrześcijańskich kupców i przemysłowców łódzkich, na którym sekretarz polskiego towarzystwa kupców p. Schmiedt przedstawił sprawę udziału kupców i przemysłowców w jarmarku łódzkim. Między innymi powiedział, że w czasie jego pobytu na G. Śląsku przed plebiscytem oświadczyli mu kupcy G. Śląscy, że chętnie chcieliby się zapoznać z przemysłem polskim a zwłaszcza łódzkim aby zastąpić niemieckie towary włókienne, łódzkimi. Dalej oświadczył, że przed przemysłem łódzkim otwierają się widoki nawiązania stosunków przemysłowych z Węgrami, że zawarto już umowę polsko-węgierską i że dnia 6 b. m. delegacje kupiectwa polskiego udadzą się do Budapesztu celem nawiązania stosunków handlowych.

Telegramy P. A. T.

Odbudowa Austrii.

Paryż. Komitet finansowy L. N. ustalił wczoraj wieczorem tekst noty, która wylicza warunki pod jakimi komitet byłby gotów przyjąć mandat współdziałania przy odbudowie Austrii. W nocy tej ustalił komitet ogólne warunki, których dopełnić będą musieli wierzyciele Austrii jakoteż zasady wedle jakich zachować się będzie musiał rząd austriacki.

Niepokoje w Niemczech.

Berlin. Dzienniki donoszą z Halle, że w ruchu strajkowym nastąpiło już przesilenie. Zakłady miejskie jak gazownia, elektrownia i in. podjęły już wczoraj pracę.

W ciągu minionego dnia było położenie w Niemczech środkowych na ogół normalne. Tylko w nielicznych miejscowościach przyszło do starć z bandami komunistów. Oczekują, że już w najbliższym czasie nie-

spokojne okolice będą oczyszczone z band komunistów.

Przeciw podrożeniu papieru.

Berlin. Dnia 31 zm. odbył się w Hannoverze zjazd wydawców gazet niemieckich. Uchwalono zażądać od rządu, aby nie dopuścił do zamierzonego przez fabrykantów papieru podwyższenia cen papieru gazetowego. Wreszcie przestrzeżono parlament przed skutkami, jakie pociągnąć może za sobą zamiar fabrykantów papieru.

Strajk górników angielskich.

Londyn. Górnicy angielscy grożą strajkiem generalnym na wypadek, gdyby nie uwzględniono natychmiast ich żądań co do poprawy zarobków i socjalizacji kopalń. W okręgach górniczych, zagrożonych strajkiem, rząd ogłosił stan wyjątkowy.

Londyn. *Daily Mail* omawiając sprawę grożącego Anglii strajku generalnego pisze, że położenie jest bardzo krytyczne i że wielki przemysł znalazł się w sytuacji bez-

wyjścia. Żądania robotników są nie do przyjęcia. Kolarze i metalowcy mają zamiar poprzeć górników i przystąpić razem z nimi do strajku. Sprawa strajku ma być w dniu dzisiejszym rozstrzygnięta.

Londyn. Górnicy przerwali pracę dziś o północy. W szeregu kopalń praca jest podtrzymywana tylko o tyle, aby zapobiedz zalawieniu kopalń. Cena węgla w Londynie już znacznie poszła w górę.

Z Rosji.

Moskwa. Dekret Rady komisarzy ludowych pozwala na wolne zakupno i handel środkami żywnościowymi w tych guberniach, które spełniły obowiązek rekwizycji. Udzielone zostało pozwolenie na handel zbożem i paszą w 45 guberniach ziemniakami w 16 guberniach i siarą w 16 guber. Natomiast pozostaje nadal w mocy rekwizycja i obowiązek przechowywania ziarna na zasiew, sprzedający zaś takie ziarno będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

Dar dla Irlandji.

Waszyngton. Amerykański Czerwony Krzyż wysłał do Irlandji 100.000 dolarów tytułem zasiłku dla znajdującej się w nędzy ludności tamtejszej.

Szwecja i Rosja.

Gdańsk. *N. Danz. Ztg.* donosi ze Sztokholmu, że utworzyło się tam wielkie konsorcjum, którego celem jest popieranie stosunków gospodarczych między Szwecją i Rosją. Konsorcjum to obejmuje 29 przedsiębiorstw handlowych w Szwecji z kapitałem miljarda koron szwedzkich.

Poznań. Z Neuen donoszą iskrowo, że z Londynu odszedł do Rosji sowieckiej parowiec z transportem 17.000 używanych płaszczy wojskowych.

Paryż. Rada ambasadorów jednomyślnie uchwaliła, że sprzymierzeni nie mogą ani uznać ani tolerować restauracji Habsburgów.

Naczelnym i odpowiedzialnym redaktorem:
STANISŁAW ROSSOWSKI

Popierajcie
Polską
Państwową
Pożyczkę!

OGŁOSZENIA URZĘDOWE.

Konkursy.

L. 6846 2912
Konkurs.

Starostwo w Buczaczu rozpisuje niniejszym po myśli § 4 rozporządzenia Min. z 15 marca 1875 r. L. 12914 ogłoszonego rozporządzeniem Namiestnictwa z 14 września 1876 L. 55-Dz. u. k. konkurs na prowadzącego metrykę izraelską w Baryszku i zastępcę prowadzącego metrykę izraelską w Monasterzyskach.

Kompetujący o nadanie jednej z tych posad powinni w nieodwlocznym terminie do końca kwietnia 1921 r. wnieść do starostwa w Buczaczu własnoręcznie napisane podanie z krótkim przebiegiem życia, w których wykazać mają dokumentami rodzaj swego zatrudnienia, stopień wykształcenia, godność zaufania, własnowolność i obywatelstwo Polski. Kompetujący zostaną też ewentualnie poddani w starostwie odpowiedniemu egzaminowi przed nadaniem im tej posady.

Buczacz, dnia 24 marca 1921.

Radca Namiestnictwa
i kierownik starostwa;
Gawroński w. r.

Spadki.

A. 566 20. Wezwanie dziedziców, których pobyt nie jest wiadomy. Iwan Pliszka, syn Wasyla w Przysłupie, zmarł dnia 10 sierpnia 1920. Ustnem rozporządzeniem ostaniej woli ustanowił dziedzicem Hrycia Pliszkę pod warunkiem, że tenże do roku wróci do Przysłupa. Hrycia Pliszkę, którego sąd miejsca pobytu nie zna, wzywa się, aby w przeciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego zgłosił się w tym sądzie. Po upływie tego czasokresu odbędzie się rozprawa spadkowa przy udziale dziedziców, którzy się zgłosili i ustanowionego dla nieobecnego kuratora p. Nykoły Sysanyca w Przysłupie.

Sąd powiatowy Oddział I.
Baligród, 25 stycznia 1921. 2867 3—3

Kuratele.

P. 44/196. Ogłoszenie pozbawienia własnowolności. Uchwałą sądu powiatowego w Radziechowie z 15 września 1919 l. cz. L. 20/17/6 pozbawiono całkowicie własnowolności Berischa Windbeutla syna Arona i Mally Rachel zamieszkałego poprzednio w Radziechowie, a to z powodu choroby

upysłowej nieudolności umysłu. Kuratorem doradcą ustanowiono Arona Windbeutla z Radziechowa.

Sąd powiatowy, Oddział I.
Radziechów, 15 września 1919. 2869 3—3

L. 3/20/5. Uchwałą podpisanego sądu z dnia 25 listopada 1920 L. 3/20/3 został Dmyter Lech, gospodarz, lat 34, liczący z Głuchowa, z powodu choroby umysłowej całkowicie własnowolności pozbawiony. Kuratorem ustanawia się Andrzeja Kiczuna, gospodarza z Głuchowa.

Sąd powiatowy, Oddział III.

Bełż, dnia 30 grudnia 1920. 1980 3—3

P. VII. 6/21. Za umysłowo chorego uznano Andrusia Turegę, syna Wasyla i Wary w Manastercu. Kuratorem jego ustanowiono Dmytra Turegę w Manastercu.

Sąd powiatowy, Oddział VII.
Stryj, dnia 11 stycznia 1921. 2281 3—3

Firmy.

Firm. 1588 20 Oddz. B. I. 9. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firm spółek akcyjnych.

Do rejestru Oddział B. wciągnięto co następuje: Siedziba i brzmienie firmy: Polska uprzysł. fabryka maszyn i wagonów L. Zieleniewski w Krakowie, Lwowie i Sanoku, Tow. akc. Prokurę udzielono inż. Franciszkowi Peterkowi, dyrektorowi fabryki maszyn w Sanoku. Dzień wpisu: 15 grudnia 1920.

Sąd okręgowy jako handlowy.
Kraków, 10 grudnia 1920. 514

Firm. 1005 20 C. III. 182. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru handlowego Oddział C. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Brzmienie firmy: „Krakowski furgon” Przedsiębiorstwo spedycyjne, Spółka z ogran. odpow. w Krakowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: lokalny przewóz kołowy ruchomości, towarów, przewóz mebli i dowóz na kolej i z kolei w obrębie Wielkiego Krakowa. Forma Spółki: Spółka w myśl ustawy z 6 marca 1906 L. 58 Dz. u. p. oparta na kontraktach dtdo Kraków 21 maja 1920 L. R. 8988. Kapitał zakładowy wynosi 400 000 K, wpłacono gotówką 60.000 K, aporty w wartości 92.000 K obejmują parę koni i wóz do przewozek z platformą. Do zastępstwa Spółki zbiorowo są uprawnieni zawiadowcy: Józef Szczepanik, właściciel zakładu przewozowego w Krakowie Grzegorzki 116 i Abraham Goldberger w Krakowie ulica Wielopole 12. Podpis firmy:

Spółka Akcyjna

„AUTO-MOTOR”

WE LWOWIE, ul. KOPERNIKA 54-56. — Tel. 194.

Samochodowe pociągi ciężarowe marki „Dajmler“ typu „Goliat“ o nośności 15-20 ton, oraz Samochody ciężarowe marki „Fiat“, 4-ro tonowe, na pełnych gumach na składzie zaraz do sprzedania.

RADA ZAWIADOWCZA

FABRYKI I RAFINERJI CUKRU

Towarzystwa Akcyjnego w Chodorowie

zaprasza niniejszem

wszystkich uprawnionych do głosowania akcyjnych arjuszów Towarzystwa na

V. Zwyczajne Walne Zgromadzenie

które odbędzie się w dniu 23 kwietnia 1921 r. o godzinie 6-tej po południu w sali posiedzeń Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 1. 9

z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie i przedłożenie bilansu za czas odbudowy t. j. za rok 1919/20.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
3. Zatwierdzenie przedłożonego bilansu i udzielenie absolutorjum Radzie Zawiadawczej.
4. Wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej i dwóch zastępców na rok administracyjny 1920/21 i ustanowienie ich wynagrodzenia w myśl § 36 statutu.
5. Powzięcie uchwały co do kupna dóbr klucza Chodorowskiego i Nowosielec część i upoważnienie Rady Zawiadawczej do zawarcia kontraktu kupna.
6. Zmiana § 6 i § 24 ust. 1 i § 25 statutu.

Zmiana § 6 i § 25 dotyczy dzienników, w których mają być umieszczone ogłoszenia Towarzystwa.

Zmiana § 24 ust. 1 dotyczy miejsca odbywania Walnych Zgromadzeń. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w tem Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, uprasza się w myśl § 30 i § 31 statutu o zdeponowanie w Polskim Banku Przemysłowym we Lwowie najpóźniej do 17 kwietnia 1921 r. swych akcji wraz z kuponami, na które prócz pokwitowania, wydane im będą karty legitymacyjne, uprawniające do wstępu na Zwyczajne Walne Zgromadzenie.

Lwów, dnia 2 kwietnia 1921.

Rada Zawiadawcza

Fabryki i Rafinerji Cukru Tow. Akc. w Chodorowie.

Uwaga.

§ 30 statutu: Każdych 25 akcji daje prawo do oddania jednego głosu. Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu może być wykonane przez akcjonariusza albo osobiście, albo też przez pełnomocników, bez względu na to, czy ci są akcjonariuszami, czy nie.

Kobiety wykonują prawo głosowania przez pełnomocników, małoletni, lub osoby pozostające pod kuratelą przez swych ustanowionych zastępców, spółki handlowe przez osoby uprawnione do ich zastępowania na podstawie ustawy, albo pełnomocnictwa, inne Towarzystwa przez upoważnionego w tym celu członka, korporacje instytucje i t. p. przez jednego ze swych przełożonych, przy czem wszyscy ci zastępcy nie muszą być wcale akcjonariuszami.

§ 31 statutu: Prawo do głosowania na Walnym Zgromadzeniu przysługują tym akcjonariuszom, którzy najpóźniej do dnia 6 przed Walnym Zgromadzeniem złożą w miejscu i danem w obwieszczeniu akcje uzasadniające ich prawo głosowania.

Akcionariuszom, którzy w ten sposób swoje prawo głosowania wykazali, wydane będą karty legitymacyjne opiewające na ich nazwisko, z wymienieniem ilości złożonych akcji i przypadających na nie głosów.

„OIKOS”

ZWIĄZKOWE ZAKŁADY PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA DRZEWNEGO
Spółka akcyjna.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie

Akcionariuszów odbędzie się w poniedziałek dnia 18 kwietnia o g. 4-tej po poł. w gmachu Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu
2. Podwyższenie kapitału akcyjnego do Mkp. 150 000.000.
3. Zatwierdzenie kooptacji członka Rady Zawiadawczej.
4. Wnioski

P. T. Akcjonariusze, którzy zamierzają wziąć udział w Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu zechcą w myśl § 15 statutu złożyć swoje akcje najdalej do dnia 10 kwietnia 1921 w kasie Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie, na które oprócz 1) pokwitowania wydane im będą także 2) karty legitymacyjne, uprawniające do wstępu na Walne Zgromadzenie.

Lwów, 30 marca 1921.

Rada zarządcza.

§ 14 Posiadanie 10 akcji nadaje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Prawo głosowania na Walnym Zgromadzeniu może być wykonane przez każdego akcjonariusza także i przez pełnomocnika bez względu na to, czy ten jest akcjonariuszem, lub nie.

Kobiety wykonują prawo głosowania osobiście lub przez swych małżonków. Jako ustawowych zarządców ich majątku bez osobnego pełnomocnictwa, albo przez innych pełnomocników: osoby będące pod kuratelą lub opieką i osoby prawne, przez swych ustawowych, względnie statutowych zastępców bez osobnego pełnomocnictwa. Każdemu akcjonariuszowi wolno dla wszystkich przysługujących mu głosów ustanowić tylko jednego pełnomocnika.

§ 15. Celem wykonywania prawa głosowania należy akcje uzasadniające prawo głosowania, do których nie muszą być dołączone arkusze kuponowe, złożyć najpóźniej na 8 dni przed Walnym Zgromadzeniem w kasie Spółki lub w innym miejscu wskazanym przez Radę Zarządczą. Akcjonariusze, którzy w ten sposób wykazali swoje prawo głosowania, otrzymają karty legitymacyjne, opiewające na ich nazwiska, z wymienieniem ilości złożonych akcji i przypadających na nie głosów. Legitymacja służyć może wyłącznie osobie w niej wymienionej lub też należyście wykazanemu pełnomocnikowi.

§ 22. Wszystkie uchwały zastrzeżone Walnemu Zgromadzeniu zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów wniosek uważa się za odrzucony. Do powzięcia uchwały w przedmiotach wymienionych w § 21. ust. 1, 7, 9. jest koniecznem, by conajmniej połowa emitowanego kapitału akcyjnego na Walnym Zgromadzeniu była reprezentowana i na wniosek się godziła.

Bez operacji radykalna pomoc dla nierzastarzyszyn i najniebezpieczniejszych cierpień przepuklinowych u panów, pań i dzieci!

M. Freilicha, Lwów, ul. Gródecka L. 35. we własnym domu.

Proszę żądać prospektu gratis i franko od specjalisty patentowanych bandaży przepuklinowych

Dla pań różnego rodzaju bandaże przepuklinowe sporządza kobieta pod jego nadzorem.

Świadectwo lekarskie.

Z przyjemnością potwierdzam, że p. M. Freilich, specjalista chorób przepuklinowych ze Lwowa, u ks. Justyna Łuczakowskiego, gr. kat. proboszcza w Pławie, przepuklinę z prawej strony w zupełności umiejscowił, która przez kilka dni nadzwyczajnie boleści sprawiała.

Wskutek czego uczynił radykalną operację zbedną, a przy całej tej czynności i przy zakładaniu bandaży wykazał nadzwyczajną zręczność, świadomość i wielką ostrożność.

Skole, dnia 29 listopada 1892.

Dr. Mironowicz w. r.

POT i niemła WON

z nog. rąk i pach, znakomicie usuwa i zapobiega im powszechnie znany

„SUDORYN”

w pudełkach z siłkiem

wyrobni far. lab. „Ap. KOWALSKI” w Warszawie, Miodowa 1 Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach. Sposób użycia dołączony do każdego pudełka.

Ostrzeżenie! Środki podobnej nazwy należy odrzucić jako naśladowictwa.

Uwaga! Polecamy również wszelkie inne preparaty L. b. Farm. Ap. Kowalskiego.

Hurtownia sprzedaż: Przedstawicielstwo na Lwów i Wschodnią Małopolkę, f. „OZON” Hurtownia Materiałów Aptecznych, Lwów, Koftłata 8.

Nowość!

Nowość!

Atrament w pastylkach

poleca

Ludwik Hoszuwski we Lwowie, Akademicka 3.

NAJLEPSZE NASIONA

GOSPODARCZE, LESNE, WARZYWNE, KWIATOWE z gwarancją czystości i siły kiełkowania.

Drzewa owocowe i Ozdobne

Krzewy. Róże pełne i krzaczaste, oraz wszelkie artykuły wchodzące w zakres Ogrodnictwa i Rolnictwa.

Towar d. borowy. — Cennika w tym roku nie wydałem,

Ceny podaję na życzenie listownie.

E. FREEGE, Kraków.

Z dniem 15 marca 1921 ponawiam zamówienia na organy firmy braci Rieger, w Karniowie i przyjmuję wszelkie obstarunki od największych do najmniejszych organów kościelnych oraz salonowych koncertowych i harmoni w całym Państwie Polskiem. Zgłoszenia do firmy w Karniowie lub głównego reprezentanta Tomasza Porosa w Częstochowie ulica Jasna górka. Zaznaczam, że w dniu wyżej wspomnianym odwiedziłem osobiście fabrykę i z wielkim zdziwieniem i zadowoleniem przekonałem się, że ta sama fabryka jest w stanie przy swoich pracownikach i materiale budować organy zupełnie jak przed wojną, wykonać około sto organów rocznie bez żadnych trudności ku zadowoleniu Szanownych Klientów. T. Poroś, repr. firmy w Karniowie.